

GOSPODARSTVO

REGOVINA • FINANCA • INDUSTRIJA • OBRT • KMETIJSTVO

LETO X ŠT. 292

SOBOTA, 24. MARCA 1956

TRST, UL. GEPPA 9 - TEL. 38-933

OD KOD MILIJARDE ZA PONTEBSKO ŽELEZNICO?

Gorica proti skrajšanju proge - Gledišče Trsta - Vlada samo za najnujnejša popravila

Trst in Gorica sta po zadnji razmeni postala povsem periferni mesti brez lastnega zaledja. Njuno naravno zaledje zaradi katerega sta nastali obsežni gospodarski in upravni središči je porušeno in drugi državi - Jugoslaviji. Okoliščine ustvarjajo za obe gospodarski središči precej sorodna vprašanja, predvsem vprašanje kako razširiti gospodarsko področje čez mejo. Prvi pomembnejši korak v tej smeri je bil sklenjen s sporazumom o trgovini z obsežnimi jugoslovanskimi področji, ki je vključeval obsežen promet na 10-kilometerskem pasu, ki v veliki meri rešuje malo trgovino zlasti v Gorici.

Oba mesta si prizadevata, da bi približali čimveč mednarodnega prometa zaledja, in sicer Gorica promet z Italijo in Trst pa z neposredno v zaledje dežele. Objava načrtov za razširitev prometa iz zaledja je došla gospodarski središči v odprt poroč. Gorica zahteva, da se odpre železniški promet med obema Goricami: Gorico v Jugoslaviji in Gorico v Italiji ter tako vzpostavi železniška proga med bohinjsko progo in italijansko železnico. Po drugi svetovni vojni so promet po bohinjski progi prenesli po ovinku od Nove Gorice čez Repentbor in Opčine v Italijo. Tudi je dobrodušila vsaka družina, tako tudi promet po bohinjski progi v Italijo, ker prinaša nekaj življenja in razniro postajo na Opčinah in v Repentboru na Proseku.

Gorici preti zdaj neprimerno huja hoda kakor nevarnost, da bi se promet po bohinjski progi v Italijo še nadalje razvijal čez Opčine. Ako se namreč po načrtu tržaških inženirjev Pellicca in Desimona skrajša proga Trst-Videm-Trbiž s tem, da se od Ronk (Zagorja) zgradi nova železnica do Sv. Ivana ob Nadiži, nastane vzhodno od te nove železnice prometno mrtev konec z Gorico vred. Protesti gorških gospodarskih ustanov, ki jih vodi trgovaška zbornica, in političnih predstavnikov v Rimu, so pač razumljivi. Čezko je reči, ali bodo res zalegli. Morda bodo, ker finančni minister ne daje bolj tise denar.

V avstrijskih časih je bila pontebška proga (Trst-Videm-Ponteba-Trbiž) za Trst skoraj brezpomembna. Z dvotirno železnico (Trst-Ljubljana-Gradec-Dunaj), z bohinjsko progo (Trst-Ponteba-Beljak-Salzburg) ter s progo (Trst-Herpetje-Kozlaj) je bilo tržaško središče dovolj čvrsto prometno povezano z zaledjem. Ko je bil Trst 1918 priključen k Italiji ter sta obe vodovodi progi - južna železnica od Polja do Fostojne in bohinjska od Pod. Pečice do Podbrda - ostali jugoslovanski, je italijanska železnica uprava poskušala prevreči čimveč evropskega tranzita na pontebško progo. Hkrati so se v Trstu pričeli zavzemati za graditev takomenovane predleške železnice (Trst-Most na Soči - Kobari - Tr 12). Vse to, da bi se promet iz zaledja spjel v Trst s progi, ki tečejo po jugoslovanskem ozemlju. S tem namenom je bila pontebška proga udi elektrificirana. Zaradi ogromnih stroškov so z graditvijo predleške železnice odlašali iz leta v leto.

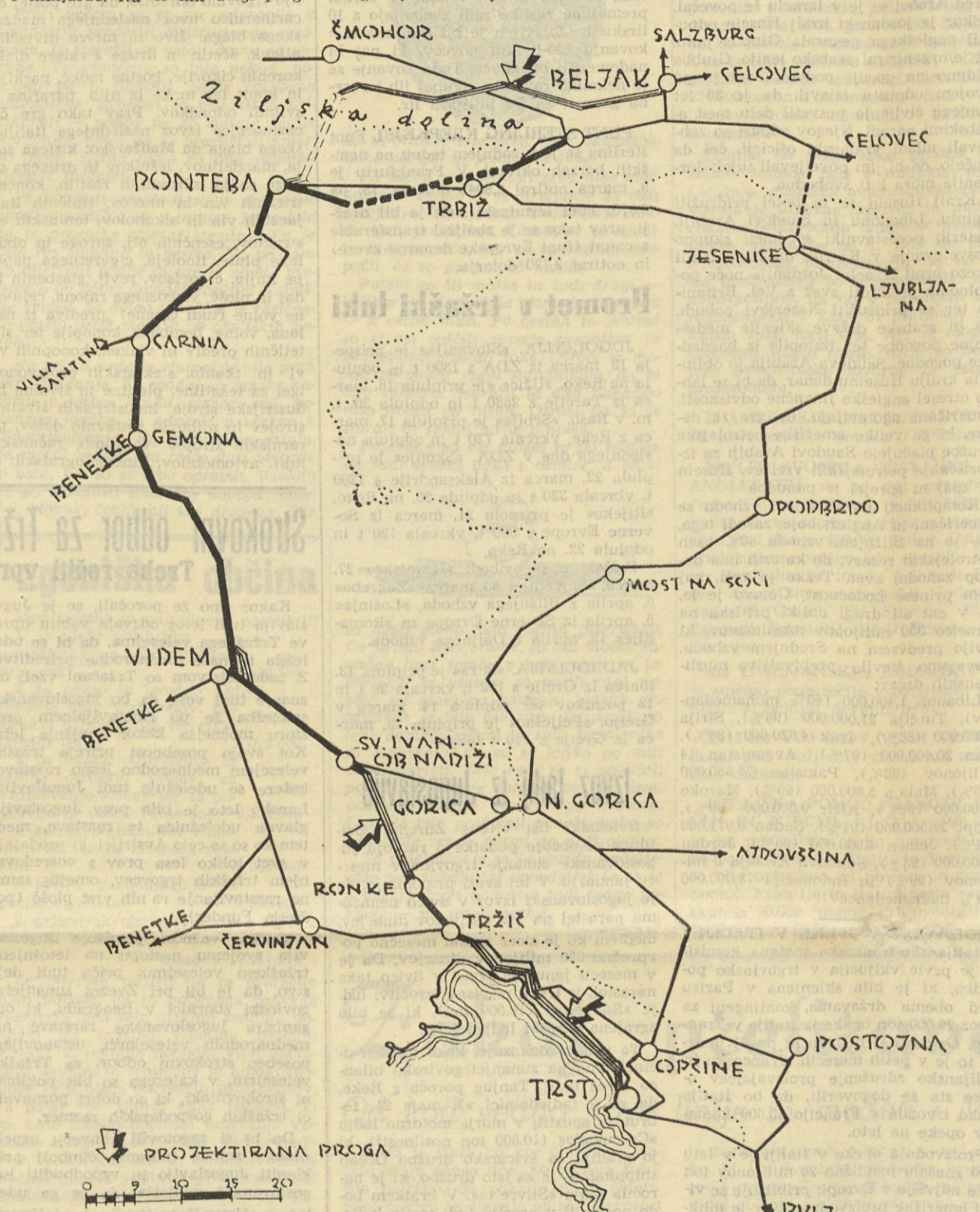
Razmejitve med Italijo in Jugoslavijo po drugi svetovni vojni je ustvarila nov položaj. Načrt za graditev predleške železnice je postal z italijanskega vidika neizvedljiv, ker je bohinjska proga od Repentbora do Podbrda, po kateri bi tekla predleška proga, pripadala k Tugli predleške progi. Zaradi tega je Italija v zaledju načrt za moderniziranje in skrajšanje pontebške proge, misleč, da bodo v Rimu svojim predlogom toliko laže priložili, ker je nova razmejitve ponudila jugoslovansko mejo skoraj do Opčin in je na italijanskem ozemlju ostal pomemben sektor južne železnice Opčine-Ljubljana-Trst. Podružnični načrt za modernizacijo pontebške proge poudarja ob vsaki priložnosti volilno mišljenje svoje zasnove, da bi namreč z novo izvedbo spojili Trst z avstrijskim zaledjem s sodobne in krajše progo, ki bi tekla samo po italijanskem ozemlju.

Z vidika tržaških gospodarskih krogov bi moderniziranje pontebške proge bilo pomembno samo za primer gospodarskega boja med Italijo in Jugoslavijo, v katerem bi Avstrija postala z Italijo proti Jugoslaviji ter Jugoslavija proti svojim lastnim avstrijskim hotelom preprečiti promet po svojih progah proti Trstu. Pravimo, da bi lastnim koristim, kajti tranzitni promet donosna del dohodek železnice, ki se obračunava v švicarskih frankih; prav zaradi tega ga skušajo železnice uprave čim bolj privabiti na moderne proge z ugodnimi tarifami. V sodobni modernizaciji pontebške proge ne zadeva torej neposredno tržaškega gospodarstva, pač pa je treba upravitelji italijanske železnice, ki preden svoj koristi glede na izvedbo, s katerimi je povezana izvedba moderniziranih načrtov, in dohodki, ki bi jih prinašala, v kolikor bi sodobnejša proga lahko privabila več prometa.

NAČRT IN STROŠKI
Najkrajša proga, ki pelje iz osrednjega predelov Avstrije in južne Nemčije v Trst, je železnica Beljak-Jesenice-Opčine-Trst, ki je bila zgrajena leta 1906. Ta meri 183 km, medtem ko je italijanska dolga 205 km. Po načrtu inženirjev Pellicca in Desimona bi se pontebška proga skrajšala na 180 km. Vzporni, ki dosežejo med Pontebjo in Trstom 22 promil, zmanjšali na 15 promilov, kakor jih ima južna železnica. Zaradi izvirštev te načrta bi bilo potrebno ogromnega denarja. Od Pontebe bi bilo namreč treba speljati železnico v Ziljsko dolino skozi 12, 5 km dolgi predor, ki bi se končal blizu Šmohorja na Koroskem. Za dograditev de-

od Ronk do postaje Butrio bi položili drugi tir in za to potrošili pol drugo milijardo. Med Karnijo in Pontebjo bi zgradili 9 km dolg predor, da bi progo skrajšali za 7 km. Velikemu vzponu od 568 metrov nad morjem pri Pontebji do 816 metrov pri Ziljski dolini bi se izognili z omenjenim predorom skozi Karavanke v Ziljsko dolino. Prav gradnja tega predora bi zahtevala največ denarja.

Rimska vlada se seveda straši tako ogromnih investicij. Železnica uprava si prizadeva, da bi izvršila najnujnejša dela, ki so potrebna za pospešitev prometa. Sedanja proga je dvotirna samo do Ronk. Gre za to da bi se zgradil še drugi tir od Vidma do Karnije a hkrati na progi Karnija-Trbiž zgradila 3 ali 4 izogibalnice, (večtirni) ki bi omogočila križanje vlakov in tako pospešila promet.



Pred internacionalizacijo Zagrebskega spomladanskega velesejma Velik napredek industrije in obrti

(Od našega stalnega dopisnika) ZAGREB, 22. marca.
Letošnja nenavadno ostra zima bi bila skoraj primorala upravo Zagrebskega velesejma, da odloži spomladanski prireditev. Ako bi se bili valovi mraza še nekoliko zavlekli, bi ne bilo mogoče zaključiti dela v paviljonih. Poleg tega je še sredi marca sneg pebeli vzhodne in osrednje pokrajine in drugi. K sreči je mraz prenehal ter sneg skopnel.
Morda prav zaradi tega mraza svet niti ni opazil priprav za spomladanski prireditev Zagrebskega velesejma. Listi so bili prepričani o gibanju temperature, o višini zapadlega snega in o prekinitvah prometa. Pri vsem tem se je delo v velesejskih uradnih razvijalo brez prestopanja, a prav tako tudi priprave v podjetjih, ki so se pripravljali za velesejem, tako da je danes že zaseden in urejen ves razpoložljivi velesejski prostor. Za letošnji spomladanski prireditev je značilno, da se razstavljeni predor veča iz leta v leto, razstavljeni prostor naraščalo vzporedno s širjenjem sejmišča (stojnice). Ako ne upostevamo obrtnikov, ki so na tem in na preteklih spomladanskih sejmih zelo vplivali na absolutno povečanje števila razstavljalcev, opazimo, da je število ostalih razstavljalcev padlo. Tako je l. 1953 razstavljalo 653 podjetij, lanske leto 483, letos, brez obrtnikov, 450. Toda ako pregleda sejmške paviljone prav nič ne pogršaš majhnih stojnic.
Razstavniki prostori posameznih razstavljalcev so mnogo bolj okusno in smotno urejeni; povečali so se tudi po svojem obsegu. To potrjuje tudi statistika; kajti povprečna velikost razstavnih prostorov posameznih podjetij je l. 1953 znašala 14,5 kv. metrov letos pa se je povečala na 26,7 kv. metrov. Izločanje razstavljalcev in povečanje povprečne velikosti stojnic nista bili izvršeni iz formalnih estetskih razlogov, temveč ju je narekovala potreba, ker so razstavljalci dovažali na sejem vedno večje izbire svojih proizvodov. Tako je bilo leta 1953 razstavljenih 2670 izdelkov, medtem ko je letos njihovo število doseglo 3.160. V primeru z lanskim letom razstavljuje letos razstavljalci 400 artiklov več.
Po lanskem letu sodelujejo na spomladanskih prireditvah zagrebskega velesejma tudi obrtniška podjetja zasebnega državnega in družbenega sektorja. Do sodelovanja jugoslovanske obrti na velesejmu ni značilno samo

zaradi vloge, ki jo še vedno igra obrt kot dopolnilni čimveč v industrijski proizvodnji, temveč tudi zaradi dejstva, da so izdelki jugoslovanskih obrtnikov v preteklosti, v času med dvema vojnama, bili v močni mednarodni konkurenci na tujih razstavah deložni najvišjega priznanja zaradi kakovosti in estetske zunanosti svojih izdelkov. Jugoslovanski obrtniški izdelki niso niti danes izgubili svojih priznanj in lastnosti. To dokazujejo priznanja, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini. Neodvisno ali kolektivno po obrtniških proizvodnih združenjih so izdelki naših obrtnikov v letu 1953 pridobili 620 priznanj, v letu 1954 pa 400. Vse to kaže na visoko kakovost izdelkov in na visoko priznanje, ki so jih dosegli na lamskih in splošnih in strokovnih razstavah v tujini

Mednarodna trgovina

Manj mehkega lesa na Anglesko

»Financial Times« poroča, da bo urad za trgovino (Board of Trade) pred koncem tega leta od svojih strateških zalog prodal 150.000 standardov mehkega lesa (1 standard je 4,62 kub. m.). To se bo zgodilo v skladu z odločitvijo vlade, da zmanjša svoje strateške zaloge. Dogovorjeno je bilo, da se bo zmanjšanje strateških zalog izvedlo spoznamno s predstavniki trgovine, da bi se tako izognili pretresom na trgu. Lani so Angleži v februarju zaključili že za 1.236.000 standardov kupelj, medtem ko so si letos doslej zagotovili šele 490 tisoč standardov. Ko prispejo naročene pošiljke do konca marca, bodo zaloge približno enake, kakor so bile lanske leto. Zaradi prodaje strateških zalog se bo uvoz mehkega lesa zmanjšal. Tako računajo Angleži, da bodo prihranili 12,5 milijona funtov šterlingov. Strateške zaloge zajemajo poleg tega kovine, gumo, volno in konopljo.

POLJSKA NA LONDONSKEM LESNEM TRGU

Na londonski lesni trg prihaja čedalje več ponudb iz takomenovanih vzhodnih držav. Poleg Rusov so namreč tudi Poljaki ponudili Angležem svoje blago, in sicer po cenah, ki so za malecno višje od ruskih. Gre za okoli 20.000 in celo 25.000 standardov neodbrane borovine, ki naj bi se izvedla v mesecih maj-avgust. Po tem se da sklepati, da bodo Poljaki v novi sezoni menjali doseženo politiko in lesni trgovini. Saj je že prva njihova ponudba v tem letu zdaleč prekosila dobave Angliji v vsem lanskem letu, ki so dosegle le 14.000 standardov lesa. Cene tega lesa so nekoliko višje od lanskih ponudb; neodbrano borovino 7 palcev ponujajo po 92 funtov šterlingov cif — lanske leto ista vrsta lesa 89 funtov šterlingov; vrste »A« po 80 funtov šterlingov — lanske leto 79; jelovina po 82 (80/10 lanske leto), idem vrste »B« po 77 (75/10).

ALI SE BO MAKARIOS VRNIL? O internaciji ciprskih nadškofa Makariosa je govoril v angleškem parlamentu tudi canterburški nadškof. Zameril je Makariosu, da se je postavil na čelo političnega gibanja. Angleski vladi je priporočil, naj čimprej pripravijo ustavo za Cipr. Angleži morajo napraviti poskus, da bi zopet privabili Grčijo in Turčijo na posvetovanje o Cipru. Grška in turška vlada naj bi javno obsodili terorizem na Cipru. Nadškof je tudi dejal, da bi Makariosu sporočili, da se bo lahko vrnil, kakor hitro se Cipr pomiri. Angleski listi dvomijo, da bi grška vlada javno obsodila »srahovladi« na Cipru. Guverner je prav to zahteval od Makariosa še med pogajanjem. Ta ni hotel tega storiti.

MALENKOV PRIPRAVLJA POT BULGANINU IN HRUSOVU. Sovjetski minister za atomsko energijo Malenkov je več dni potuje po Angliji, kjer so mu tudi razkazali naprave za proizvodnjo atomske energije. Za njim prideva v Anglijo še Bulganin in Hrusčov. Pravijo, da bodo ta angleško-sovjetska pogajanja važnejša, kakor so bila lanske pogajanja v Zenevi za pomirjenje med vzhodnim in zahodnim državami.

UMRLA JE IRENE JOLIOT. V Parizu je je dan umrla Mme Irene Joliot, ki se je proslavila s svojim možem Frikom Joliotom z delovanjem na radioaktivnem področju. S svojim možem sta nadaljevala delo, ki sta ga začela njena sestra Pierre in Marie Curie, ki sta odkrila radij. Irene Joliot ni privržala svojih simpatij za levistične organizacije ter je bila zaradi tega izključena iz komisije za atomsko energijo.

PRED 100 LETI PRVO ANILINSKO BARVILO. Letos obhajamo stoletnico anilinskih barvil. Dočim so vse do pred 100 leti proizvajali tžanin barvali svoje izdelke z naravnimi barvili, je nastopila leta 1856 nova doba za barvarstvo. Sir William Henry Perkin je tisto leto sintetiziral prvo anilinsko barvilo vijoličaste barve, ki ga je nazval mauvein; danes pa ga označujemo z imenom »mauveina«.

Do tega odkritja je prišlo povsem po naključju. Perkin je namreč hotel, sintetizirati kinin. A namesto kinina je nastalo v epurveti vijoličasto barvilo mauvein. Perkin je to odkritje dobera proučil in se isto leto ga je prijavil angleškemu patentnemu uradu. Leto kasneje ga je pričel izdelovati na veliko v svoji tovarni v bližini Harrowa.

Ta mesec se spominjamo tudi rojstva tega velikega kemika. Perkin se je rodil 12. marca 1838 v Londonu. V starosti 69 let je umrl 14. julija 1907 v Harrowu.

OSREDNJA JUžno-AMERISKA NIZAVJA. Ravnine ob Orinoku, Amaconki in Parana-Paraguaju (La Plati). Če bi gladina Atlantskega oceana narasla za dobrih 150 metrov, bi voda poplavlja polovico južnoameriške celine. Nastalo bi veliko sredozemsko morje, ki bi se razširilo od severa proti jugu, od izliva Orinoka do ustja La Plate. Pregrada visokih Andov bi zajela vodovje na zapadu, iz brazilsko-gvajanske planote pa bi nastal velik otok med Atlantskim oceanom in novim morjem.

To sledi iz dejstva, da tvorijo porečja Orinoka, Amaconke in La Plate ogromno ravnino, ki je na splošno tako nizka, da ponekod ni mogoče izslediti razvodnice med enim in drugim porečjem. Primer vilčenja (bifurkacije) v južni Venezueli med Orinokom in Amaconko (Casiquiare) sodi med največje in najbolj zanimive na svetu. Sledi tudi, da bi plavna povezava med vsemi tremi veloletki bila tehnično izvedljiva. Trenutno pa nasprotujoča načrta razni gospodarski pomisleki, saj je ogromna dežela praktično neobdelana in ni med kotlinami nobenih trgovinskih odnosov.

V Južni Ameriki namreč — in tudi to je zanimiv paradoks — se naseljevanje in kulturne napredke nista razširila kakor v drugih delih sveta, v smeri velikih plovnih rek — (Nil, Evfrat, Ganges, Donava, Sv. Lovrence, Mississippi), ampak sta se osredotočila na gorskih planotah. K temu so brez dvoma prispevala slaba podnebja, še več pa značaj španskega naroda, odnosno španskih osvojevalcev, ki so iz pohlepa po srebru in zlatu z večjo vnemo iskali in zakladne med Indijanci v hribih, kakor da bi mislili na smotno poljedelsko kolonizacijo v nizavah.

Ni čuda, če je pod španskim gospodstvom vzcvetela oddaljena in zakotna Lima v najlepšo celinsko prestolnico, dočim je priročni Buenos Aires živitaril kot navadno podeželsko središče. Šele zahteve sodobnega gospodarstva so vsilile Južni Ameriki novo lice: Argentina n. pr. se je v zadnjem stoletju povzpela daleč nad vse druge dežele.

Podoba je, da se bodo v bodočnosti vprav dežele ob Orinoku (Venezuela) Amaconki (Brazilija) in La Plati (Argentina) naglo razvijale, čeprav prevladuje v njih vroče, ekvatorialno podnebje.

TROPSKO PODEBNE NI VEDNO NEZDRAVO. Tu se mi zdi umestno opozoriti, da se Evropejci motimo, ko na splošno obsodimo vsa tropična podnebja. Življenje v

FRIMANJKILAJ TRGOVINSKE BILANCE V MESECU JANUARJU

V mesecu januarju je uvoz v Italijo dosegel vrednost 160,4 milijarde lir, to je 17,3% več kakor v istem mesecu lanskega leta. Izvoz iz Italije je dosegel 98,3 milijarde, to je 28% več kot v januarju lanskega leta. Iz tega je razvidno, da je primanjkljaj trgovinske bilance v mesecu januarju tega leta znašal 61,6 milijarde lir, to je, da se je povečal za 3,4% v primeri z istim razdobjem lanskega leta.

UVOZ AMERISKEGA PREMOGA NARASTEL. Evropska gospodarska komisija je objavila, da so evropske države lanske leto uvozile iz Amerike 24 milijonov ton premoega, medtem ko je uvoz v leto 1954 dosegel samo 9 milijonov ton. Zahodna Nemčija je uvozila 7 milijonov ton, Vel. Britanija 5 milijonov in prav toliko Italija.

UVOZ SUROVEGA TOBAKA V SVICO. Lanske leto je Svica uvozila več kot 12.000 ton surovega tobaka v vrednosti 18.600.000 dolarjev. Švicarske tovarne so izdelale 7 milijard 400 milijonov cigaret. Švicarji so uvozili za 12 milijonov 800.000 dolarjev cigaret, od tega 98% v Italijo.

ZELENJAVA IN SADIJE

MILAN. Karčofi 20-25 lir komad; cvetača 30-40 lir kg; ohrovt 100-110; kromar 120-130; cikorkija 300-305; grah iz Sicilije 250-300; paradizniki 230-260; petšilji 1200-1300; zelena 1200-1300; špinat 100-120; krompir Bintje 65-70; Majestic 60; čebula 70-80. Pomaranče navadne mešanice 30-45; rdeče pomaranče 90-100; mandarini navadni 60-80; jabolka I. 80-100; limone 120-130; jabolka Delicious 90-100; Starh Delicious 110 do 120.

PARADIZNIKOVA MEZGA

Cene za stot fco proizvajalec. SALERNO. Dvakrat koncentrirana paradiznikova mezza: v skatlah 10 kg 15.000 lir; v skatlah 5 kg 15.000, v skatlah 2,5 kg 17.000; v skatlah 1 kg 20.000; v skatlah 500 g 21.000.

Koncentrirana paradiznikova mezza navadna: v skatlah 10 kg 13.000, v skatlah 1 kg 18.000, v skatlah 500 g 19.000, v skatlah 250 g 22.000, v skatlah 200 g 23.000, v skatlah 100 g 24.000 lir.

MLEČNI IZDELKI

CREMONA. Maslo iz smetane 820 do 840, maslo II. 770-780, III. 740-760, IV. 720-730; Šbrinz svež 370-400 lir kg, 3 mesece star 510-530; Provolve svež 410 do 430, 3 mesece star 490-510; sir Grana svež 350-370, majski proviz. 1955 520 do 520, žimski proviz. 1954-55 520-540, majski proviz. 1954 540-560; Emmenthal svež 400-430.

Trg barvastih kovin v Italiji

Na običnem zbu. u vsedravnega zd. uženja industrije barvastih kovin v Italiji je bilo podano pregledno poročilo o položaju na trgu s temi kovinami. Proizvodnja barvastih kovin iz ravnine se je v Italiji lanske leto povzpela za 7% in za 16% iz surovih odpadkov, a za 8% polizdelkov. Notranja potrošnja je bila ugodna, na zunanjem trgu pa postajajo ovire čedalje huje.

PROIZVODNJA OPEKE V ITALIJI

Italijansko-francoska mešana komisija je prvič vključila v trgovinsko pogodbo, ki je bila sklenjena v Parizu med obema državama, kontingent za izvoz 20.000 ton opeke iz Italije v Francijo. Opeko naj bi uvozili do 31. marca, to je v petih mesecih. Francoski in italijanski združenje proizvajalcev opeke sta se dogovorila, da bo Italija lahko izvozila v Francijo 50.000 komadov opeke na leto.

Proizvodnja opeke v Italiji je v leto 1955 znašala približno 20 milijonov ton in je najvišja v Evropi; približuje se višini ameriške proizvodnje. Ker je tolikšna proizvodnja prevysoka za uporabo v sami Italiji, je zdaj to blago med najvažnejšimi postavkami za italijanski izvoz v trgovinskih pogodbah z mnogimi državami. Italijanski opekarji trdijo, da je prednost njihovih proizvodov v tem, da so tehnično na višini in sorazmerno poceni.

ITALIJANSKO CVETLIČARSTVO V KRIZI. Zaradi ugodnega podnebja je v Italiji cvetličarstvo zelo razvito, posebno na obali Ligurije. V Italiji obstoja 1200 podjetij za izvoz semen in cvetlic ter drugih 12.000, ki se bavijo s trgovino s cvetlicami. Pred vojno je Italija izvažala cvetlice v Nemčijo, Anglijo, CSR, Svico in Poljsko. Zdaj je Nemčija, Anglija in Svica močno omejila uvoz, dočim so tri v tako imenovanih vzhodnih državah zaprti. Italijanskemu cvetličarstvu tudi hudo kokuhrirajo Francija, Holandija in celo Španija. Notranja potrošnja v Italiji vedno bolj nazaduje; kupovanje cvetlic se ima za luksuz, ker so precej drage.

POVEČANJE IZVOZA IZ ANGLIJE

V prvih enajstih mesecih leta 1955 se je izvoz iz Anglije povečal za 6 odst. v primeri z istim razdobjem prejšnjega leta. V istem času je uvoz narasel za 16 odst.



Arabi čedalje bolj pritiskajo na Izrael. Čeprav predstavniki arabskih držav izjavljajo, da ne bodo začeli vojne, je napetost tako velika, da pripravljajo Združene ameriške države svojo izjavo, da bodo, če treba, tudi s silo preprečile vojno. Položaj se je še zaostрил, ker so Izraelci naznanili, da bodo v kratkem pričeli izkoriščati reko Jordan, čeprav so sosedne države izjavile, da tega ne bodo dovolile. Strah pred Arabci se je v Izraelu še povečal, odkar je jordanski kralj Hussein dopustil angleškega generala Glubba puščiti, ki je organiziral arabsko legijo. Glubba vidimo na gomlji podobni. Sam je po svojem odpustu izjavil, da je 36 let svojega življenja posvetil delu med arabskimi narodi. Njegov odpušč, češ da ne bo, da bi jim poveževali tujci; Jordanija mora biti svobodna.

Kralj Hussein se ni hotel pridružiti Egiptu, Libanonu in Saudovi Arabiji, katerih predstavniki so imeli skupno posvetovanje v Kairu, da bi sklenili zvezo proti Izraelu. Jordanija neče popolnoma prekiniti zvez z Vel. Britanijo, ter se pridružiti Naserjevi pobudi, da bi arabske države sklenile medsebojne pogodbe ter izstopile iz bagdadске pogodbe. Saudova Arabija je obljubila kralju Husseinu denar, da bi se lahko otresel angleške finančne odvisnosti. Američani ugotavljajo, da gre za denar, ki ga velike ameriške petrolejske družbe plačujejo Saudovi Arabiji za izkoriščanje petrolejskih vrelcev. Hussein za zdaj ni sprejel te ponudbe.

Komplikacij na Blžnjem vzhodu se Američani in Angleži boje, zaradi tega, ker je na Blžnjem vzhodu 80% vseh petrolejskih rezerv, do katerih ima dostop zahodni svet. Težko je reči, kaj nam prinese bodočnost. Gotovo je, da v eni ali drugi obliki pritiska na Izraelce 350 milijonov muslimanov, ki živijo predvsem na Srednjem vzhodu. Navajamo število prebivalstva muslimanskih držav:

Libanon 1.400.000 (40% mohamedancev), Turčija 21.000.000 (98%), Sirija 3.600.000 (86%), Irak 4.200.000 (96%), Iran 20.400.000 (97%), Avganistan 14 milijonov (98%), Pakistan 75.850.000 (86%), Mala, a 5.800.000 (60%), Maroko 9.200.000 (92%), Alžir 9.500.000 (89%), Egipt 22.500.000 (91%), Sudan 8.971.000 (84%), Jemen 4.800.000 (93%), Jordan 1.500.000 (93%), Saudova Arabija 6 milijonov (99%) in Indonezija 78.000.000 (94% mohamedancev).

JADROLINIJA. »Sila« je priplula 13. marca iz Grčije s 192 t, vkrcala 98 t in 12 potnikov ter odplula 14. marca v Grčijo. »Peljasec« je priplula 23. marca iz Grčije s 180 t blaga.

Izvoz ladij iz Jugoslavije

»Švicarski list« Neue Zürcher Zeitung proučuje podatke o razvoju jugoslovanske zunanje trgovine v mesecu januarju. V tej zvezi opominja, da je jugoslovanski izvoz v Svico enomerno narasel na 740 milijonov dinarjev, medtem ko je sicer znašal mesečno povprečno 250 milijonov dinarjev. Da je v mesecu januarju izvoz v Svico tako narasel, je treba pripisati izročitvi lade »Silvretta« (10.600 ton), ki je bila zgrajena v reški ladjedelnici.

Ta primer dokazuje, kako ugoden učinek ima na zunanjetrgovinski bilanco izvoz ladij. Tanjug poroča z Belgrade, da je v ladjedelnici 83. maja 21. februarja spustil v morje motorno ladjaro »Corcovado« (10.800 ton nosnosti), ki gradijo za švicarsko družbo Ocean shipping, to je za isto družbo, ki je naročila ladj »Silvretta«. V kratkem bodo postavili v promet tudi tretjo ladj, ki jo je naročila ta družba, to je »Silvaplana«. Ladj »Corcovado« bodo izročili družbi še to leto. Ko je bila spušljena ladj »Corcovado«, so postavili na gredelj ladj »Mimina«, ki jo je naročil v reški ladjedelnici grški brodar Eustatin Nikolac.

DENAR

ZVISANJE OBREŠTNE MERE V NEMCIJI. Splošno je bilo mnenje, da bo morala tudi Zahodna Nemčija slediti zvisanju obrestne mere na Angleškem, čeprav so se nekateri nemški gospodarstveniki upirali temu. V resnici je bila obrestna mera Nemške narodne banke (Bank deutscher Laender) zvisana od 3 1/2 na 4 1/2%.

TECAJ DEVIZ V NEMCIJI. Bank deutscher Laender obračunava devize po naslednjih uradnih tečajih: 1 egipovski funt 12,05 DM G (Geld - denar), 12,07 DM B (Brief - pismo); 100 jugoslovanskih dinarjev 1,829 DM G, 1,402 DM B; 100 avstrijskih šilinov 16,135 DM G, 16,175 DM B; 100 portugalskih eskudov 14,59 DM G, 14,63 DM B; 100 grških drahov 13 DM G.

REZERVE ZLATA IN TUJIH VALUT V ITALIJI. V zadnjih treh letih so rezerve zlata in tujih valut v Italiji narasle za 374.390.000 dolarjev. Konec leta 1953 so znašale 428.161.000 dolarjev, konec 1954 593.984.000, konec 1955 pa 802.551.000 dolarjev.

100-LIRSKIH KOVANČEV SE NE BO Nedavno je država postavila v obtok 50-lirske novce, ki so nekoliko večji in težji kakor 100-lirske; vendar se zaradi premajhne razlike radi zamenjajo z 10 lirskimi. Objavljen je bil tudi zakon o kovanju 100-lirskih novcev, ki naj bi nadomestili bankovce. Toda kovanje se je nekoliko zavleklo. Skupaj jih bo treba skovati za 5-6 milijard lir.

FUNT STERLING KRAPEKSI. Funt sterling se je v zadnjem tednu na nemških borzah okrepil. V Frankfurtu je 9. marca notiral 2,8045 dolarja, 15. pa 2,870. Tudi terminski funt je bil dražji, prav tako se je zboljšal transferable account (funt Evropske denarne zveze) in notiral 2,770 dolarja.

Promet v tržaški luki

JUGOLINIJA. »Slovenija« je priplula 13. marca iz ZDA s 1300 t in odplula na Reko. »Užice« je priplula 16. marca iz Turčije z 2830 t in odplula 20. t. m. v Rašo. »Srbija« je priplula 17. marca z Reke, vkrcala 720 t in odplula naslednjega dne v ZDA. »Skopje« je priplula 22. marca iz Aleksandrije s 1200 t, vkrcala 320 t in odplula 23. na Reko. »Rijeka« je priplula 21. marca iz Severne Evrope s 380 t, vkrcala 120 t in odplula 22. na Reko.

Pričakuje se prihod: »Hrvatska« 27. marca, »Slovenija« 30. marca, »Ažngraab« 5. aprila iz Blžnjega vzhoda, »Ljubljana« 5. aprila iz Severne Evrope in »Romana« 15. aprila iz Daljnega vzhoda.

JADROLINIJA. »Sila« je priplula 13. marca iz Grčije s 192 t, vkrcala 98 t in 12 potnikov ter odplula 14. marca v Grčijo. »Peljasec« je priplula 23. marca iz Grčije s 180 t blaga.

Izvoz ladij iz Jugoslavije

»Švicarski list« Neue Zürcher Zeitung proučuje podatke o razvoju jugoslovanske zunanje trgovine v mesecu januarju. V tej zvezi opominja, da je jugoslovanski izvoz v Svico enomerno narasel na 740 milijonov dinarjev, medtem ko je sicer znašal mesečno povprečno 250 milijonov dinarjev. Da je v mesecu januarju izvoz v Svico tako narasel, je treba pripisati izročitvi lade »Silvretta« (10.600 ton), ki je bila zgrajena v reški ladjedelnici.

Ta primer dokazuje, kako ugoden učinek ima na zunanjetrgovinski bilanco izvoz ladij. Tanjug poroča z Belgrade, da je v ladjedelnici 83. maja 21. februarja spustil v morje motorno ladjaro »Corcovado« (10.800 ton nosnosti), ki gradijo za švicarsko družbo Ocean shipping, to je za isto družbo, ki je naročila ladj »Silvretta«. V kratkem bodo postavili v promet tudi tretjo ladj, ki jo je naročila ta družba, to je »Silvaplana«. Ladj »Corcovado« bodo izročili družbi še to leto. Ko je bila spušljena ladj »Corcovado«, so postavili na gredelj ladj »Mimina«, ki jo je naročil v reški ladjedelnici grški brodar Eustatin Nikolac.

»Slovenija« je priplula 13. marca iz ZDA s 1300 t in odplula na Reko. »Užice« je priplula 16. marca iz Turčije z 2830 t in odplula 20. t. m. v Rašo. »Srbija« je priplula 17. marca z Reke, vkrcala 720 t in odplula naslednjega dne v ZDA. »Skopje« je priplula 22. marca iz Aleksandrije s 1200 t, vkrcala 320 t in odplula 23. na Reko. »Rijeka« je priplula 21. marca iz Severne Evrope s 380 t, vkrcala 120 t in odplula 22. na Reko.

Pričakuje se prihod: »Hrvatska« 27. marca, »Slovenija« 30. marca, »Ažngraab« 5. aprila iz Blžnjega vzhoda, »Ljubljana« 5. aprila iz Severne Evrope in »Romana« 15. aprila iz Daljnega vzhoda.

JADROLINIJA. »Sila« je priplula 13. marca iz Grčije s 192 t, vkrcala 98 t in 12 potnikov ter odplula 14. marca v Grčijo. »Peljasec« je priplula 23. marca iz Grčije s 180 t blaga.

Izvoz ladij iz Jugoslavije

»Švicarski list« Neue Zürcher Zeitung proučuje podatke o razvoju jugoslovanske zunanje trgovine v mesecu januarju. V tej zvezi opominja, da je jugoslovanski izvoz v Svico enomerno narasel na 740 milijonov dinarjev, medtem ko je sicer znašal mesečno povprečno 250 milijonov dinarjev. Da je v mesecu januarju izvoz v Svico tako narasel, je treba pripisati izročitvi lade »Silvretta« (10.600 ton), ki je bila zgrajena v reški ladjedelnici.

Ta primer dokazuje, kako ugoden učinek ima na zunanjetrgovinski bilanco izvoz ladij. Tanjug poroča z Belgrade, da je v ladjedelnici 83. maja 21. februarja spustil v morje motorno ladjaro »Corcovado« (10.800 ton nosnosti), ki gradijo za švicarsko družbo Ocean shipping, to je za isto družbo, ki je naročila ladj »Silvretta«. V kratkem bodo postavili v promet tudi tretjo ladj, ki jo je naročila ta družba, to je »Silvaplana«. Ladj »Corcovado« bodo izročili družbi še to leto. Ko je bila spušljena ladj »Corcovado«, so postavili na gredelj ladj »Mimina«, ki jo je naročil v reški ladjedelnici grški brodar Eustatin Nikolac.

PRODAJA NA VELIKO I MALO ORIGINALNIH ENGLJSKIH ŠTOFOVA ZA MUŠKA I ŽENSKA ODIJELA UZ NAJNIZJE CIJENE.

MAGAZIN ENGLJSKIH ŠTOFOVA

TRST - ULICA SAN NICOLO' BROJ 22 - TELEFON 31-138 - TRST

Med Italijo in tujino

Trgovinski sporazum z Madžarsko sprejmen. Z veljavnostjo od 1. jan. tega leta je mešana italijansko-madžarska komisija uveljavila dva povesna mešana kontingenta seznama blaga, ki bo v letošnjem letu izmenjeno med obema državama. Stevilni kontingenti tako uvoznega kakor izvoznega blaga so bili povišani, nekateri znani, večji artiklov je sploh izpadlo iz seznama, mrdem ko so bili vnšeni nekateri novi. Blagovna izmenjava se bo letos v splošnem povečala, njena struktura pa se v bistvu ne bo spremenila.

Klirinska plačila se bodo poslej izvrševala po vrstnem redu vplačil, ki jih bodo opravili dolžniki, in sicer na glede na razpoložljivost na istem račun pri Italijanski banki oziroma pri Madžarski narodni banki, toda po pojemu, da saldo omenjenega računa ne bo preseljeno zneska ene milijarde lir. Pa tudi v tem primeru bo država dolžnica mogla zažajati takojšnji izvršitev plačilnih nalogov z reportirno posilno na rok treh mesecev, ki se bo smel podaljšati za nadaljnja dva meseca, z odstopom zlata ali prosto prenosnih deviz.

V zvezi s tem je ministristvo za zunanjo trgovino odredilo, da gre poslej čez carinarstvo uvoz naslednjega madžarskega blaga: žive in mrtve divjačine, pijavk, ščetin in druge živalske diake, korenin cikorkije, kostne moke, parkljev in kopit ter muke iz krav, parafina in svilnih odpadkov. Prav tako gre čez carinarstvo izvoz naslednjega italijanskega blaga na Madžarsko: kislega sardja, mandeljnov, lesnikov in drugega suhega sadja, zdravilnih rastlin, koncentriranih vin in moštov, tipičnih italijanskih vin in alkoholov, taninskih ekstraktov, esenci olj, surove in obdelane plute, linočele, cigaretnega papirja, knjig, časopisov, revij, glasbenih izdaj in plošč visokoznačnega, celovozne volne (tudi čiščene), predvina iz najlona, volne, bombaža, konoplje ter sintetičnih prediv in vlaken, konopnih vrvi in tkanin, selskarskih proizvodov, igel za tekstilne, petilne in šivalne stroje in njihovih sestavnih delov, pisarniških strojev (pisalnih, računskih itd.), avtomobilov, kinematografskih a-

paratov in njihovih nadomestnih delov obrtniških proizvodov. Carinarica v Pontebi je upravnica na dovoliti sama uvoz heredskega povelca, na roke slikanega, do skupne vrednosti 50 milijonov lir. Vse drugo blago, čeprav je šlo do daj čez carinarstvo, je podvrženo slej ministrskemu uvoznemu ali izvoznemu dovoljenju in se morajo izvršiti prošnje vložiti najkasneje do 25. marca. Kontingenti za uvoz knjig za zagovoda za zokol in za vprego, jake mrtve perutnine se bodo razdelili mestralno.

Kompenczijskih poslov ne bodo voljevali. **Tovarska izmenjava s Sirijo** je v ljanovosti od 27. februarja za podaljšilvo dobo enega leta na novo urejena v skladu s trgovinskim sporazumom, je bil sklenjen že lani novembra, pa njem se ni bilo dolozelo, kdaj ga bo pričeli izvajati. Sporazum in izvršilne določbe k temu predvidevajo kontingent 5.000 tirskega bombaža, ki ga bo Italija uvozila, in sicer polovico, t. j. 2500 t, prosti proti vizumu ustreznih stroškovnih združenj. Razen bombaža pa spoznamno ne naštevajo nič kontingentov za blaga, ki naj bi se uvozili ali izvozila za ves uvoz iz Sirije, je na italijanski strani merodajna tabela Import pro slednja min. odloka z dne 7. 3. 1954, ki je v veljavi za dolžne kontingente z dne 3. 3. 1955 s pozne šimi spremembami in dopolnitvami.

Potemtakem gredu pri uvozu čez carinarstvo samo tisti artikli, ki so nšteti v tabeli Import, in je uvoz vsakega blaga podvržen ministrskemu uvoznemu dovoljenju. Obratno gre uvoz čez carinarstvo vse blago razen tistega, ki je izrečno naedeno v tabeli I Eksporit in ki je bot tam našeto po vrženo ministrskemu izvoznemu dovoljenju. Plačila se morajo opraviti v USA dolarjih ali tudi drugi valuti, ki jo sprejme država izvoznica. Zasebne kompanije so tudi dopustne. Prošnje za uvozno ali izvozno dovoljenje se vlagajo za posamezne pošiljke.

Strokovni odbor za Tržaški veleesejem v Beogradu

Treba rešiti vprašanje kontingentov

Kakor smo že poročali, se je Jugoslavija tudi letos odzvala vabilu uprave Tržaškega veleesejma, da bi se udeležila te naše mednarodne prireditve. Z zadovoljstvom so Tržanci vzeli na znanje tudi vest, da bo jugoslovanska udeležba že po razvijalnem prostoru močnejša kakor prejšnja leta. Kot svojo posebnost prireja tržaški veleesejem mednarodno lesno razstavo, katere se udeležujejo tudi Jugoslavija. Lanske leto je bila prav Jugoslavija glavna udeleženca te razstave, medtem ko so se celo Avstriji, ki prodajajo v svet toliko lesa prav s uvoznim trgovcem, omejili samo na razstavljajoča ra njih vrst plošč (podjetja Funder).

Kakšno važnost pripisuje Jugoslavija svojemu nastopu na letošnjem tržaškem veleesejmu, priča tudi dejstvo, da je bil pri Zvezni zunanjetrgovinski zbornici v Beogradu, ki organizira jugoslovanske razstave na mednarodnih veleesejih, ustanovljen poseben strokovni odbor, za Tržaški veleesejem, v katerega so bili poklicani strokovnjaki, ki so dobri poznavalci tržaških gospodarskih razmer.

Da bi si zagotovili čimvečji uspeh našega sejmja, moramo čimbolj prikleniti Jugoslavijo in vzpodbuditi

Velikonočna idila v tržaški okolici

Velika noč, ki jo tržaški okolici menjujejo velika nedelja ali osem, bila za naše ljudi v tržaški okolici samo velik praznik, ampak opravi nekaj dogodkov, ki je bil nekak mejnik v vsakodnevem domačem življenju. Te dni je narava odločno spomladansko. Po pobočjih nad Trstom vse breskve mandeljani v cvetu, tu pa tam so tudi hrasti odeli v prvo nežno svetlozeleno listje. Metuljčki in čmrliji so namirno prenašali novico o pomladnem vstajenju, čimkoli so glasno prepevali svojo pomladansko pesem,



posi pa zategnjeno živjgali na visokih vršičkih dreves. Po vrhovih je že svetlela prva solatica in se smejala prava rdeča redkica. Vinogradi so bili prvo praznično lice: vse tri lepe in povzane in vmes so se belili novi listi. Vse skrbno okopano in pospravljeno, podizane in osredki pograbljene. Vinogradniki so pomno gledali na končano delo in se kaj radi pohvalili, da so lantniki povezani kakor da bi bili zlikani.

V tem razpoloženju in zadoščanju nad končanem polletnim delom v vinogradu se je naš okoličan navdušeno veselo pripravil na to veliko nedeljo. Doma in po dvorišču je vse raznelo in pospravilo, da je bilo vse v pravo prav po vsakodnevno.

Na veliki četrtki ali petek je mati pripravila peč in napekla kruha, pivo presnece. Na veliki petek in soboto so vstajenja ni nobeden delal na zemlji. Te stare navade se po večini še danes držijo.

Na veliki petek so morali biti otroci čisto, nič kritanja in smejanja, ker je bilo žalostno, da se pički ne pojeto

je narezal gnjati in natočil najboljšega vina. Mati je pogrnila mizo z belim prtom in naložila nanjo vsega, kar je pripravila. Vsa družina je poseda okrog mize. Po kratki molitvi so si vsi pokliči vsele praznične in začela se je imenitna velikonočna južna. Začelo se je pri žnagru in končalo pri poticah. Za gnjat so si naribali tudi hrena in otroci, ki so hoteli s posnetimi odrasle, so se smejala vsi kot solček, ko so zajeli preveč hudega hrena. Med južno so seveda tudi trkali s kozarci in veselo pili na zdravje. Lupin blagoslovljenih pirhov — ki jih je bilo samo določeno število, niso smeli zavreči, temveč so jih položili pod jasti, da niso kaže dražje živine. Kost blagoslovljenega jančka pa so zakopali na konec vinograda.



da bi branile trte pred točo, blagoslovljeno sol pa so položili v skaf.

Po južni so postavili pred hišo možnarje in začelo se je strajanje na čast vstajenja. Strajali so z možnarji seveda tudi pri cerkvi. Vsih se je možnar započel, če so ga preveč nabili.

Potem so šli možni in tudi drugi — kolikor so dopuščala domača opravila — k veliki maši. Po ocah in posodbi so vsi voščili vsele prazničke in zadovoljivo stiskali roke. Otroci so morali iti voščiti vsem sorodnikom, da ni bilo zamere. Starejši ta dan navadno niso hodili po hišah. Otroci pa so se zbirali in sekali pirhe z novci.

Popoldne so vsi možni in po možnosti tudi ženske odšli v osmice. S seboj



so nesli polno culo raznih prigrizkov. Če je bilo lepo vreme, so bili možni navadno brez jopiča v beli srcaji in telovniku, za usedom so nosili rdeč namiznik, na glavi pa postirani klobuk. Po osmicah je bilo vse živo. Prepevali so lepe domače pesmi in tudi harmonike ni manjkalo, da so se lahko po mili volji zavrteli. Zelo radi so si ponujali piščo in bilo je žaljivo, če nisi izpil požirek vina iz ponujenega kozarca. Lepo je bilo poslušati ponosi, kako so odmevale vesele pesmi po naši okolici.

Te veseljenice se je seveda nadaljevalo na velikonočni ponedeljek in se je v manjši meri ponovilo tudi tečen ponedelje — na mali osem. Rojančan.

Cene, življenjski stroški in plače v Italiji

Naj navedemo nekaj podatkov o razvoju cen v trgovini na drobno in o življenjskih stroških v Italiji med letom 1955 v primerjavi s prejšnjimi leti. Cene in s tem življenjski stroški zopet naraščajo. Podatki so postavljene tako, da je vzeto za osnovo 1. 1938, in sicer tako, da so tedanje cene in življenjski stroški izenačeni za 1. Če življenjski stroški za leto 1955 znašajo n. pr. okoli 69, pomeni, da to kar je stalo 1. 1938, stane zdaj 69-krat več. Na naši preglednici pomeni 1. mesečno povprečje dotičnega leta. II. ceno v trgovini na drobno in III. življenjski strošek.

I.	II.	III.
1950	58,3	48,5
1951	62,5	53,2
1952	64,4	55,5
1953	59,9	56,5
1954	67,5	58,1
1954 (10 mes.)	67,2	57,9
1955 (10 mes.)	68,9	59,6

Navedena števila (indeksi) kažejo, da cene nenehoma naraščajo in vzporedno z njimi življenjski stroški. Podatki, ki jih navajamo nižje, veljajo za gibanje plač v kmetijstvu (II) in industriji (III). Ta gola števila kažejo, da so plače v kmetijstvu in industriji bolj narasle kakor življenjski stroški. Vprašanje je, ali ta več ali manj teoretična ugotovitev velja tudi v resničnem življenju. Gotovo je, da se kljub tem številkam, po katerih naj bi plače hitreje naraščale kakor cene, državljanje čedalje bolj pričujejo nad silno dražino. To velja tudi za čas pred zadnjim mrazom, zaradi katerega se je dražinja še povečala. To nasprotje med številkami in resničnim življenjem nastaja verjetno zaradi tega, ker sestava statistike o življenjskih stroških ne upošteva vseh čimteljev, ki so nujno potrebni za življenje sodobnega šlovaka. Zato se tudi čedalje bolj oglašajo zahteve, naj se sestavljanje življenjskih stroškov preobrazijo.

Življenje na Tržaškem ozemlju

MESA SO LANSKO LETO POUZILI NA TRŽASKEM OZEMLJU 132.401 stotov (leta 1954 123.762 in leta 1953 130.617 stotov).

VINA SO POPILI NA TRŽASKEM OZEMLJU v letu 1955 277.923 hektolitrov (v letu 1954 274.425 in leta 1953 268.801 hektolitrov).

RIB SO NA TRŽASKEM OZEMLJU pojedli leta 1955 34.732 stotov (leta 1954 34.217 in leta 1953 33.535 stotov). Na tržaški tng je prišlo lansko leto 40.153 stotov rib (leta 1954 40.315 in leta 1953 37.302 stotov).

NAPREDOVANJE TURIZMA NA TRŽASKEM. Število nočitev tujcev v tržaški občini je leta 1955 znašalo 530 tisoč 539 (leta 1954 403.767 in leta 1953 336.417). Število nočitev tuji turistov: leta 1955 135.192, leta 1954 108.475 in leta 1953 96.327. Te številke kažejo razveseljiv napredek turizma na Tržaškem; saj se je število nočitev tujih turistov lansko leto zelo dvignilo. Tisti potujoča vozila turistov križajo. Vedno več turistov potuje čez Trst tudi v letovišča v Slovenskem primorju pa tudi dalje v Opatjato in v letovišča ob dalmatinski obali. Število turistov iz Italije je naraslo tudi zaradi izletov in zborovanj, ki jih prirejajo razne organizacije in ustanove iz Italije.

VEČ AVTOMOBILOV V TRSTU

V Trstu je bilo lansko leto vpisanih na novo 1.480 zasebnih avtomobilov (leta 1954 1.199 in leta 1953 1.178). Število vseh avtomobilskih vozil na novo vpisanih (vsehvisse zasebne avtomobile) je znašalo 2.925 (leta 1954 1.663 in leta 1953 1.661).

BRAZILIJA UVAZA MANJ AVTOMOBILOV. Uvoz avtomobilskih vozil v Brazilijo je leta 1955 znašal 17.441 enot in se je občutno zmanjšal v primerjavi z letom 1954, ko je dosegel 25.000 vozil. In v primerjavi z rekordnim letom 1951, ko je ta država uvozila 82.961 avtomobilov. Največ avtomobilov uvaža Brazilija iz Zruženih držav. V lanskem letu je uvozila iz ZDA 10.000 vozil, iz Zah. Nemčije pa 3.400 (6.400 v l. 1954).

Kako se vzdržuje zgoniška občina

Naselja zgoniške občine so raztresena ob vznožjih Volnika in ob krožni mestu. Pokrajina je kraška z značilnimi hliničnimi, njivami ter gmajnami z rednim gmečevjem in kupi kamenja. Več gozdovine rdeče zemlje je okoli osrednje vasi Zgonika in pri Saležu. Nekoliko bolj so porasčena z drevjem pobočja Volnika. Ker so vasi zgoniške občine bolj potojane v stran od cestnega in električnega prometa, ki se razvija ob robu občinske meje, je življenje prebivalcev odvisno le od skromnega kmetištva in delne zapovitve izven občine.

Zaradi opisanih zemeljskih pogojev in nizke rodovitnosti zemlje je v obliki gostota prebivalstva v precej obširni občini, ki se razteza v dolžino kakih 10 kilometrov, razmeroma majhna; saj v njej le 1340 prebivalcev.

Pomanjkanje dohodka iz trgovine, obrtnosti in male industrije prihaja do izražaja v gospodarski revščini občinskega proračuna, ki kaže izredno visoke primanjkljaje. Dve tretjini vseh občinskih potreb krijejo zdaj z vladnim prispevkom. Razumljivo je, da se v takšni oblasti ostreje trenja bremenena. Vendar je to v sedanjih okoliščinah neogojeno zaradi gospodarske pasivnosti kraja. Svetujejo povziranje občinskih davkov na živino in doklad na zemljinah, kar bi lahko imelo porazne posledice za nadaljnji razvoj živinoreje in kmetištva. Najbolj učinkovito bi lahko delavstva pomagala k izravnanju občinskega proračuna, če bi sprejela v svojo skrbno vzdrževanje velikega cestnega prevoza, vodovoda ter otroških vrtev.

Zdaj si pa oledimo proračun za leto 1956. Taka izkazuje skupaj 12 izdatkov 49.940.910 lir, prejemkov pa le 6.916.149. To pomeni skupaj 42.924.761 lir primanjkljaja.

Med dohodki so največja postavka prispevka in občinski davki, ki znašajo skupno 4.598.890 lir in sicer:

za trošarino	3.300.000
za družinskih davkov	498.540
za davkov za živino	644.850
za davkov na prašiče	99.200
za davkov na pse	44.500
Skupno 4.586.890	

Španija brez pomaranč

MILIJARNA SKODA NA POMARANČNIH NASADIH V ŠPANIJU

V Španiji sodijo, da je bil letošnji februar najhujši zimski mesec po letu 1943. Podrobnih podatkov o škodi, ki jo je napravil mraz, sicer še ni, toda ni dvoma, da je bil letošnji pridelek limon in pomaranč, ki bi bil sicer eden najobširnejših, po večini uničen. Obriranje je bilo v teku prav ko je nastopil hud mraz. Med letošnjo sezono so v februarju že izvozili 650.000 ton limon in pomaranč. Mraz je pobral ostanek, to je milijona ton. To predstavlja vrednost 70 milijonov dolarjev. Mraz je nadel tudi oljke, vendar še ni mogoče gotoviti, ali so trpela tudi oljčna drevesa. Ze lani je februarjska zmrzal povzročila oljke. Ker ni bilo dovolj oljčnega olja na razpolago, je Španija morala uvoziti 100.000 ton semenskega olja. Letos je mraz poškodoval mandeljane na jugu Španije, posebno na Malorci, kar so mandeljani prav cveteli. Mraz je uničil tudi solato, zgodnji krompir, prazlične sadjke, marelice, tako da letošnja pridelka ne bo.

Kako velika je škoda na pomarančih in limonah, vidimo iz tega da izvoz tega južnega sadja predstavlja vsakdanjo 22% vsega španskega izvoza. Leta 1954 je znašal primanjkljaj španske trgovinske bilance 462 milijonov zlatih peset (154 milijonov dolarjev); letos primanjkljaj v letu 1955 cenijo na 250 milijonov zlatih peset. Vrednost vsega izvoza je dosegla 1,5 milijarde zlatih peset, izvoz je bil za 70 milijonov višji, uvoz pa za 134 milijonov nižji kakor leta 1954.

OGROMNA SKODA NA OLCJNJIH NASADIH V ABRUČIH

Izredno hladno vreme v preteklem mesecu je napravilo na oljčnih drevesih v Abručih ogromno škodo. Za zdaj

Zakaj prežirava današnja moda

Od kod vedno nove linije in modeli / Modni industriji izkoriščajo šibke strani žensk

Moda je stara kolikor človeštvo. Zato se je onega dne, ko je Eva začela viti potrebo, da pokrje svojo goloto. Svoj namen je dosegla na zelo preprost način. Stopila je k figovemu drevesu, spleta iz njegovih listov prepišnik in v njim pokrila česar Adam ni smel več videti. Ni ji bilo treba beliti si glave, kašne gumbje bi si izbrala, oziroma, ali bi pritrčila kratko pokrivalo s pasom iz usnja, iz žametnega traku ali iz umetne snovi. Ko so listi oveneli, si je natrgala novih, svežih; narava sama pa je skrbela za primerno raznolikost, ker ni noben list enak drugemu. Figovemu drevesu pa je brez dvoma bilo vseeno, ali Eva upoablja njegove liste, ali pa ti ovenejo in odjadajo. Ni ga skrbela proizvodnja po modi in tudi ne prodaja — razmere, ki se danes imajo dobaviteljem oblačil mora zdeti vprav rajsko.

Pozneje so v krajih, kjer ni bilo figovih dreves, prišle v poštev zivalske kože in krzna kot oblačila. Verjetno je že takrat obstajala neka vrsta mode; kajti koži ali krzno se dasi drapirati na razne načine. Poleg tega pa teka po zemlji veliko živali s hrznom, da so že-

Prej so velike trdte p siljale na dom katologe, iz katerih so si ljudje izbirali i osebno perilo, posteljino in namizno perilo ter kvečjemu še nekaj metrov tkanine. Danes ne ponujajo boljše trdte samo to, marveč tudi konfekcijo za vse staros i: čevlje, dragulje in povrhu še pohištvo, pralne s roje, televizijske aparate v dar, kar je našeto v katalogu, je torej tu in mora biti prodano. Pogled na statistiko o proizvodnji v tekstilni industriji nam kaže njen razvoj, ki se je izvršil v naglih skokih. V Nemčiji je na primer potrošnja tekstilnih konfekcij narasla od leta 1936 do leta 1954 za 50%.

MODE POSTAVLJA NOVE ZAHTEVE

Tedaj lahko razumemo, zakaj je toliko prometa s tkaninami in od kod do sledje še nevidna raznolikost izdelkov. Kako nositi obleko, kostim ali povsniček deset let, ne da bi zaradi tega morali hoditi v cunjah, nase je rautična minula vojna. Ni bilo lepo in včasih samega sebe nismo mogli prenašati v teh novih oblekah, napravljenih iz starih, toda šlo je le. Tudi danes se da obleka ali povsniček nositi zamislivo dve do tri leta. Ali bolje rečeno, bi ga lahko nosili! Ko bi ne bilo mode.

Ta moda skrbi za to, da se ženi, ki se pogleda v ogledalo, zdi, da je staromodna, ako nosi obleko iz prejšnje sezone. Kajti v tem je čudo: čm se po javi ženska, ki je oblečena po zadnji komaj rojeni modi, smo lahko gotovi, da se ji ostale obleke na tistem smejajo. Toda v prihodnji, najpogosteje v drugi slediški sezoni, se bodo vse prilagodile povemu, pred zamahovanemu stilu. Tedaj namreč se bodo nanj že privdale, ker jim je na stotine in tisoče slik in risb stavilo pred oči neprilokovano linijo. Katera žena ni vsaj enkrat v življenju rekla: Tega pravo gotovo ne bom nosila — a je to zate na tistem vendarle storila?

NOVOST, NOVOST, NOVOST!

Tako se godi, da leta Amerikanci v Evropo, da se prodajajo Evropejci v Ameriko, da se vse sreča v Parizu, da se ženski modni krojači zamisljeno sprejajo po umetniških razstavah, obiskujejo kitajske opere, si ogledujejo baletne črnce in potujejo v oddaljene dežele. Povsod dom isto vprašanje, vsi se zanimajo za isti problem: Kaj je novega? Kaj se da napraviti novega? Ali veste kaj novega?

Zaradi tega mora prinesiti tkalec okoli 200 novih načrtov v sezoni, t. j. dvakrat letno, na trg. Od teh doseže uspeh kakih 20 desenov. Ostalih 180 desenov ne sme nikakor pokazati ponovno, ako hoče, da mu nakupovalka pove: »Toda ... to sem že enkrat videla! To sili modista, da prinese v naslednji sezoni popolnoma nove vzorce, čeprav še noben model iz glavne zbirke ne potuje po svetu na glavi odje malke. Odtod dejstvo, da si vsi, ki imajo opravka z modo, puljo lahe in mislijo le na eno: novost, novost, novost.



»Posle je se industrija, ki se peča z modnimi artikli, neverjetno razvila. Modna industrija proizvaja vse, kar ukalni stroji — končno povsem avtomatično — lahko dajo od sebe, kar zmoroje silvalni stroji, postavljeni drug poleg druge v brezkonnih vrstah, ker vsaka šivilja dan za dnem šiva eden in isti šiv. Brez prestanka odkrivajo nova umetna vlakna in jih prinašajo na trg v tolikšni raznolikosti, da se pogosto celo strokovnjaki med njimi več ne spozna. Stare, znane tkanine se ne dajejo potisniti v ozadje in hočejo ohraniti svojega tržišča. Reklama povečuje volno, acetate, perlon, toda tudi bombaž, svilo, orlon, tkanine, barvana platna; hoteli bi, da se kupujejo že napravljeni puloverji, hkrati pa tudi, da bi pletli več doma; v si se propaganda za konfekcijo, hkrati pa bi hoteli, da bi kupovali več blaga na meter. Proizvodnja je tu, treba jo je prodati; proizvajalec in trgovec hočejo zaslužiti in milijoni ljudi živijo od tega.



Moda je sicer muhasta, toda pogosto je lo iznajdljiva. Ženski klobuki za spomlad in pozneje 1956 imajo vsekar izvirno potezo, in sicer obliko naravnih gob najrazličnejših vrst.

S tem, da se rob krila podaljša ali skrajša za 3 cm, oziroma, da se izdelci razširijo ali zožijo, ni stvar opravljenega. Nevarno, kot tudi prenašeno čoko reagira le tedaj, ko so mu novost prikaže zelo jasno in ostro. Zato mora modni krojač izbrati močne tone, svojo novo linijo, svojo novo silueto, pretirati do grotesknega, do karikature. On ve iz izkušnje, ko s opi prvi manequine na pozorišče, je občinstvo v zadregi in odklanja novost. Pri četrtem bo že odkrilo nekaj zanimivega. Pri petdesetem modelu je občins vo že navajeno in ko zapušta dvorano, se osramočeno odvrta od ogledala, v katerem se vidi zastaromodnega.

ZENSKO SE KONČNO PRIVADIJO

Ko vidimo, igra občinstvo, ali bolje rečeno žensko občinstvo, pri spremembah mode le podrejeno in pasivno vlogo; dano mu je le, da več ali manj sprejme nove linije, ki so mu v začetku morda nekoliko zoprne, a se jim nato v kratkem času vendarle privadi. In jih pravo pogosto tudi vzljubi. To stran človeške narave izkoriščajo vodilni modni krojači in modni industriji v svoje namene. V temnem sodelovanju prinašajo prvi vedno nove linije in modele, drugi pa nenehoma nove tkanine iz vseh mogočih snovi, primerne za nove modele. Nič ne de, ako se bo samo 10% novih desenov uveljavilo; to je že vračunano vnaprej in glavno je to, da se moda in proizvodnja stalno obnavljata ter tako zadovoljijo težnja ljudi za povim, obenem pa tudi krotijo trgovec, ki vladajo modi.

Socialni UTRINKI

IZSELJEVANJE IZ EVROPE. Po podatkih mednarodne organizacije za izseljevanje iz Evrope ICEM se je od početka delovanja te organizacije (1. februarja 1952) izselilo 406.556 izseljenec. Med temi je bilo največ Nemcev, in sicer 135.103 (33,4%), za tem Italijanov. Leta 1955 se je izselilo samo 21 tisoč 893 Nemcev, vseh Evropejcev pa 120.000. Nemški delež je tako padel na 18,2%, medtem ko so Italijani s 45.000 izseljencev na prvem mestu.

IZSELJEVANJE V NEMCIJO

220 italijanskih delavcev je pred kratkim odpotovalo v Nemčijo. Ta skupina je prva po sporazumu, ki so ga pred nedavnim podpisali v Rimu. Delavci bodo zaposleni kot rudarji v premo-govinskih E.B.V. Gre za moške od 18 do 35 let, ki bodo delali po 7,5 ure na dan. Prvi mesec bodo zaslužili začetniški po DM 13,95 (to je 2038, lire) na dan, drugi mesec DM 14,95 (2245,50 lire), tretji mesec DM 16,31 (2446,50 lire), četrti pa približno 2,822 lir na dan. To je 90% srednje plače specializiranega rudarja. Delavci bodo prejeli od 50 do 60 stotov premoaga za domačo rabo (po 60 lir stot) na leto. Stanovali bodo v posojnih rudarskih domovih, kjer bodo plačevali po 75 do 150 lir na dan. Po šestih mesecih imajo delavci pravico do štirinajstidnevne dopusta letno. Kdor bo hotel na obisk k svojim, dokler se ti ne izselijo, mu bodo povrnili stroške za vožnjo. Poleg rudarjev bodo prihajali v Nemčijo sezonski delavci.

13.000 ITALIJANSKIH KMEČKIH DELAVCEV POJDE V ZAHODNO NEMCIJO

Po dogovoru nemškega ministrstva za delo in Italijanskega vlado odide v Nemčijo 13.000 italijanskih kmečkih delavcev, ki bodo opravljali sezonsko delo. Osnovna plača znaša 120 mark, (1 marka velja 150 lir) poleg tega prejme delavec hrano in zagotovljeno vso pot stanovanja. Poleg tega bo vsak prejel še 20 mark na mesec ako bo ostal na delu vso sezono. Kmečki delavci bodo delali 60-70 ur na teden. Za hrano bodo prejeli 5 obrokov na dan.

NEMCIJA IŠČE ZIDARJE IN KAMNARJE

Velika podjetja v nemških mestih Siegen, Wernau, Wuertemberg, Konstanz, Frankfurt, Willinger, Duesseldorf, Hothheim in Zveza bavarskih kamnolomov in opkarni iščejo 200 zidarjev in kamnarjev.

IZSELJEVANJE V FRANCIJO

Lansko leto so zabeležili v Italiji povečanje števila izseljencev v Francijo; do 30. novembra 1955 se je izselilo v Francijo 34.989 Italijanov. Največ izseljencev zaposluje francosko gradbeništvo in kmetijstvo. Ker obdelujejo edno več zemlje s sladkorno pesjo, na škodo trte, je naraslo povpraševanje po italijanskih poljedelskih delavcih.

PLACE PO STORILNOSTI V JUGOSLAVIJI

Tajnik Sindikata trgovinskih, gostinskih in turističnih delavcev Jugoslavije Cedo Jelnič je »Glasu rada«, glasilu hrvatskih sindikatov, izjavil, da bo v kratkem izšel pravilnik o uslužbenih v trgovini in gostinstvu s katerim bodo dokončno uveljeli novi način nagrajevanja uslužbencev to je plače po storilnosti uslužbenca. Ta način nagrajevanja se je obnesel. Za lansko leto so ga uvedli nekateri gospodarske organizacije v Kranju in po nekaterih drugih mestih. Praksa je pokazala, da ni storilnosti delavca oziroma uslužbenca enaka, čeprav so delovni pogoji isti. Odselje bodo uslužbenec nagrajani po učinku njihovega dela, se pravi čimveč bodo naredili, tembolje bodo plačani.

IZ TOVARN ZOPET NA DEZELO

V zadnjih dveh letih so v čistilnici nafte v Sisku namestili nekaj stotin novih delavcev po večini iz vasi Banije. To so bili takoinimovani poljedelci ki so opustili svojo zemljo in šli delati v tovarno v glavnem zaradi otroške doklade, brezplačne zdravstvene oskrbe ter mesečne vozne karte. Dogajajo se je, kakor poroča »Glas rada«, da so si ljudje zapustili posestva do 5 hektarov zemlje ter jih oddali za obdelovanje najeti delovni sili. Te dni je uprava čistilnice odpuštila čez 300 takšnih delavcev ter jih vrnila na zemljo.

Svečan občni zbor SGZ ob 10-letnici

Velika udeležba na zborovanju v Trgovinski zbornici

Po 10 letih so se v nedeljo predpolno zopet zbrali člani Slovenskega gospodarskega združenja v veliki dvorani Tržaške trgovinske zbornice na svoji letni občni zbor. Velika udeležba je pokazala, da je med člani danes še bolj živo zanimanje za združenje, ki so ga tržaški Slovenci ustanovili v isti dvorani pred leti. Že zadnjič je »Gospodarstvo« obsevalno objavljalo 10-letnice združenja poseben članek, v katerem je podrobno razloženo tega dogodka za združenje, za tržaške Slovence pa tudi za vse gospodarsko življenje v Trstu.

Zborovanje je odprl predsednik združenja ing. Sturm, ki je v kratkih besedah poudaril pomen 10-letnice obstanka slovenske gospodarske organizacije v Trstu ter navedel, da se združenje od svoje ustanovitve še vedno razvija in raste, saj je število njegovih članov naraslo od 738 na 930. Predsednik je posebej pozdravil glavno tajniko Tržaške trgovinske zbornice dr. Adobobati, ki je v imenu zbornice prisotnostvom občinu zboru. Ing. Sturm je poudaril, da hoče združenje še na-

dalje z ostalimi strokovnimi organizacijami v Trstu po svojih močeh prispevati za rešitev tržaških gospodarskih vprašanj.

Dr. Adobobati se je zahvalil za vpludne besede predsednika ter naglasil, da je Trgovinski zbornici dobrodošlo sodelovanje Slovenskega gospodarskega združenja pri reševanju tržaških gospodarskih vprašanj in da zbornica pažljivo sledi vsem spremembam v razvoju tržaškega gospodarstva v tem težkem času, ko operaterji stalno zadevajo na zapreke. Prav zaradi tega zbornica podzdravlja občni zbor Slovenskega gospodarskega združenja, ki je z resnim in pomembnim delom pripomoglo k reševanju teh vprašanj. Dr. Adobobati je še naglasil, da je prepričan, da bo prišlo do jasnejšega ozračenja, ki je tako potrebno za napredek in za človeško razumevanje.

Predsednik Sturm je nato prečital dnevni red, na kar je dal besedo glavnemu tajniku združenja Mariju Kocjančiču, da bi podal poročilo o delovanju združenja.

vinske zbornice je SGZ sestavilo konkretne predloge za ureditev osebnega obsejnega prometa med Trstom in jugoslovanskimi področji in z njimi seznanilo tudi razne druge tržaške ustanove in sorodna združenja.

Konstruktivno sodelovanje SGZ

V skladu s koristimi celotnega tržaškega prebivalstva pa tudi svojega lastnega članstva je upravni odbor podprl pobudo za ustanovitev integrirane prodorne cone ter pristopil k mestnemu odboru. V tem organu kakor tudi v Zbornici za pospeševanje prometa med Trstom in Jugoslavijo je Združenje sodelovalo konstruktivno ter bo tudi v bodoče podprlo vsako pobudo za okrepitev obstojnega tržaškega gospodarstva. Glede na svoje posebne naloge se SGZ prištevava med ustanove člane Slovenskega gospodarsko-kulturne zveze.

Poleg teh naporov za reševanje splošnih gospodarskih tržaških vprašanj pripada SGZ še posebna vloga, ker ima posebne značilnosti. Nastalo je iz občutne potrebe, saj je preteklost pustila občutne posledice na vseh področjih, zlasti pa v gospodarskem življenju Slovencev na Trškem. Sami smo omenili, da so bili uničeni sadovi skupnih naporov slovenskega ljudstva, da so bile razpuščene vse njihove gospodarske ustanove in da so tudi individualna gospodarstva opesala do skrajnosti. Zaradi takšnega položaja je bila ustanova SGZ eden izmed prvih korakov na poti k obnovi slovenskega gospodarstva. Poleg tega so slovenski gospodarstveniki imeli mnogo skupnih posebnih vprašanj, katerih niso mogli in tudi v bodoče ne bodo mogli reševati v okviru že prej obstoječih združenj. Sicer je Slovenecem, zaradi njihove naravne nadarjenosti, tradicionalnih stikov s področji izven Tržaškega ozemlja, zaradi poznavanja jezika, tržnih običajev itd., določena posebna vloga v tržaškem gospodarstvu. Glede na vse te okolnosti je vloga SGZ danes še bolj aktualna kakor pred 10 leti.

SGZ nede predstavlja in ne predstavlja neka ločena in osamljena; ne sama ustanova ne njeni člani niso prepojeni z nekimi nacionalističnimi stremjenji, česar SGZ večkrat dolžijo.

SGZ želi, da se odstanjajo vse ovire, da bi tako postalo še v večji meri aktiven činiel v gospodarstvu tega ozemlja in da še bolj prispeva k blaginji in napredku tukajšnjega prebivalstva. »Na stični točki dveh narodov nečemo postati kamen spoičkan, nadaljuje poročilo, vpač pa mo vsestranskega zblizevanja in sodelovanja.

ZA ZASCITO SLOVENSKEGA GOSPODARSTVA

Poročilo navaja nato vrsto korakov, ki jih je SGZ storilo za zaščito gospodarske koristi slovenskega življa, medtem vrsto vlog, da bi oblasti imenovali njegove predstavnike v razne gospodarske komisije; doslej so bili imenovani predstavniki SGZ samo v občinski komisiji za ureditev trgovinskih obratov dovolilnic v okoljskih občinah. Na vladnega generalnega komisarja je Združenje 28. IV. 1955 naslovilo vlogo, s katero je zahtevalo imenovanje tudi slovenskih predstavnikov v Tržaško zbornico za trgovino, industrijo in kmetijstvo, a hkrati tudi zastopstvo v odboru za izdajanje uvoznih in izvoznih dovoljenj; nadalje v odbor Ustanove tržaškega mednarodnega vzornega telesa in v odbor tržaškega industrijskega prisaniša. Na žalost so vse te vloge ostale brez odziva. Imenovanje predstavnikov SGZ v omenjene ustanove in da so tudi individualna gospodarstva opesala do skrajnosti. Zaradi takšnega položaja je bila ustanova SGZ eden izmed prvih korakov na poti k obnovi slovenskega gospodarstva. Poleg tega so slovenski gospodarstveniki imeli mnogo skupnih posebnih vprašanj, katerih niso mogli in tudi v bodoče ne bodo mogli reševati v okviru že prej obstoječih združenj. Sicer je Slovenecem, zaradi njihove naravne nadarjenosti, tradicionalnih stikov s področji izven Tržaškega ozemlja, zaradi poznavanja jezika, tržnih običajev itd., določena posebna vloga v tržaškem gospodarstvu. Glede na vse te okolnosti je vloga SGZ danes še bolj aktualna kakor pred 10 leti.

SGZ je uspešno posejevalo koristi slovenskih gospodinjstev, ko so oblasti z raznimi izgovori zaprle vrsto slovenskih gostin, pri vladnem generalnem komisarju in drugih strokovnih ustanovah. Poročilo opisuje nato podrobno delo, ki ga opravlja v korist svojih članov z raznimi posredovanji pri upravnih oblasteh zlasti glede odmere davkov, pa tudi pri sodnih postopkih. Pri vsem tem podrobno delu tudi združenje samo skrbi za koristi svojih članov.

Živahna razprava o nalogah združenja

Za glavnim tajnikom je o finančnem položaju združenja poročal blaginjak A. Milovnik. Število članov je naraslo iz leta v leto in s tem tudi njihovi prispevki. Predsednik nadzornega odbora g. Hrovat je poročal o delu nadzorstva, ki je pregledalo vse poslovanje in ugotovilo, da je bilo v redu.

Upravni tajnik dr. Škerj je v svojih poudaril, da je združenje ugotovilo, da je nede nenehno naraslo število članov ter nadalje vsega članstva po posameznih strokah, kakor ga navajamo na drugem mestu.

Bodoče delovanje združenja

Po živahni razpravi je predsednik združenja prečital naslednje smernice za bodoče delovanje združenja: »Kakor doslej je SGZ usmerilo svoje delovanje tudi k splošnim gospodarskim problematikam Trsta ter želi prispevati k prizadevanju, da bi se zagotovilo našemu področju vsestranski razvoj. Zato bo naše združenje podpiralo stremjenje in pobude, ki gredo za tem ciljem. Ker sodimo, kakor smo že poudarili, da je bodočnost našega mesta predvsem v mednarodni trgovini, pomorstvu in tranzitu, je najmoj potebna sklenitev in dopolnitev ustreznih dogovorov in pogodov, kot je n. pr. dogovor o blagovni izmenjavi med Trstom in sosednimi jugoslovanskimi področji.

Združenje si bo dalje prizadevalo, da bi se okrepili aktivni stiki z Tržaško zbornico, ki je najvišji koordinator in pobudnik gospodarske dejavnosti našega področja. Na notranjem gospodarskem področju bo SGZ zagovarjalo najširše sodelovanje za izdelavo in izvedbo enotnega in koordiniranega gospodarskega načrta, ki naj bi zajel vse možnosti in razpoložljive vire tržaške ustvarjalnosti -- od rotacijskega sklada do smotne industrializacije, od odbrivite ustreznih carinskih olajšav do uvedbe upravnih in davčnih olajšav zlasti v korist manjšemu podjetniku, trgovcu in obrtniku.

Med volitvami novega izvršnega, upravnega in nadzornega odbora so se pojavile tri liste, izvoljena pa je bila prva, in sicer soglasno. Izvoljeni so bili za predsednika ing. J. Sturm, za prvega podpredsednika S. Svagelj, za drugega podpredsednika R. Kaluža, za tajnika M. Kocjančiča in za blaginjaka S. Ostrovska.

Upravni odbor sestoji še iz 5 odbornikov; izvoljeno je bilo tudi novo nadzorstvo.

NOVA CARINA NA KOKS. Z ministrskim odlokom z dne 9. februarja 1956 so določili, da bo od 10. februarja 1956 carina na koks in polkoks, ki ga bodo uvažali iz držav članic Evropske skupnosti za premož in jeklo, in za katerega bo priloženo potrdilo o svobodni razpoložljivi izlano v imenovanih državah, znašala 8,25% vrednosti.

Italijanska šolska fronta razbita

Italijanska šolska fronta, ki je vodila v preteklem letu enopno sindikalno borbo za izboljšanje gromotnega položaja srednješolskih profesorjev, se je razšla 20. marca v Rimu. Do te odločitve je prišlo zaradi gledišč, ki sta ga zavzeli dve organizaciji, včlanjeni v Šolsko fronto, in sicer »Associazione nazionale capi di istituti medie« in »Sindikat ravnateljev in profesorjev stalnega staleza«, od ostalih sindikatov, ki so tudi organizirani v »Šolski fronti«.

Glavni razlog tega koraka je treba iskati v tem, da je Sindikat srednje šole, ki je najmočnejši po številu članstva, postavil zahtevano, naj bi vlada odredila stalnost tudi profesorjem, ki nimajo usposobljenostnega izpita. Pokazalo se je namreč, da je bilo nemogoče nadaljevati skupno borbo z organizacijami, ki niso imele skupnih interesov. V Šolski fronti ostanejo še Sindikat srednje šole, Avionarni sindikat italijanske srednje šole in Sindikat strokovnjakov šole.

PRESELEITEV ISTRSKIH BEGUNCEV

Te dni je bilo v Rimu posvetovanje o naseljevanju istrskih beguncev, katerega so se udeležili vladni komisar dr. Palamara ter predstavniki istrskih organizacij in ustanove Ente tre Venecie. Ravnatelj te ustanove dr. Gavagnin je izjavil, da se bo preseljevanje istrskih beguncev s Tržaškega na nova posvetila v Italijo pričelo čez dobrih 20 dni. Za naseljevanje je država namkazala 5 milijard lir. Računajmo, da bodo letos preselili 700 beguncskih družin, in sicer 400 kmečkih in 300 ribiških. — Za 100 istrskih otrok bo poskrbel v Pesaru zavod Opera San Damiano; za nadaljnjih 100 deklic pa je tržaški škof Santin obljubil sprejem v tržaške ustanove. V Ravenni nameravajo zgraditi tovarno, ki naj bi zaposlila precejšnje število beguncev.

MOZARTOVA PROSLAVA V TRSTU. Glasbena matica je v sredo proslavila 100-letnico Mozarta z domačo pririditvijo na svojem sedetju v ul. Ruggiero Manna. Dr. Morici je v udnem govoru orisal velikega mojstra kot skladatelja in človeka. Več Mozartovih skladb so na klavirju odigrali Ema Vrabčeva, dr. Gojmir Demšar in Damjana Bratuževa. Gojka Berginčeva je zapela dve Mozartovi skladbi.

KRONIKA

OBVESTILO KMEČKE ZVEZE

Kmečka zveza v Trstu obvešča svoje člane, da morajo v smislu Vanonijevega zakona vsi davčni zavezanci do 31. marca prijaviti davčni upravi svoje dohodke in lanskem letu. Kdor te obveze ne izpolni, bo kaznovan po zakonu; tako se mu avtomatično povisa dosežena davčna osnova za 10 %, malozaj se mu lahko globa 5.000.000 lir ter kazni vpišejo v kazenski list. Tajništvo Kmečke zveze sestavlja tudi letos in vlaga davčne prijave v smislu Vanonijevega zakona. Za sestavo prijave je potreben davčni plačilni list.

TRŽAŠKI TEDENE V MILANU

Ta teden so Tržačani priredili v Milanu propagandni tržaški teden v dvorani Angelicum. V tednu naj bi se Milančani seznanili s kulturnim in gospodarskim življenjem v Trstu. Predvajali so tudi skladbe nekaterih tržaških glasbenikov. Nastopil je tudi tržaški godalni trio Bislani-Biussi-Brezigar ter pevka Ondina Ota. Predvajali so kompozicije Bugamellija, Banfielda, Medicusa in Nordia.

SMRT ZASLUŽNEGA TRŽACANA

Dne 12. marca je umrl v Ljubljani 99 letni Josip Negode iz Trsta. Rojen je bil v Rocciu. Dolgo vrsto let je vodil svetoivansko dramsko društvo. Pred prvo svetovno vojno so ga izvolili za svetovalca tržaškem občinskem svetu.

BENESKI SLOVENCI V TRSTU

Preteklo sredo se je z avtobusom pripeljal v Trst skupina 15 nabornikov iz Beneške Slovenije. Doma so iz slovenskih občin Dreke in Gremeca. Bili so stasiti fantje zagorelega obraza. Med Tržačani so žujali pozornost, ker so nosili posebne čepice z napisom »Evviva il 1936!« (Naj živji letnik 1936), čez pleča pa velike rube z napisom »Abilek (potrjen)«. Ti okrasni so tovarniške izdelave, ki si jih nabavljajo italijanski naborniki, torej ne delo domačih deklet. Potrjeni so bili v Cedadu. Govorili so lahko razumljivo beneško slovensko narečje in pripovedovali, da hodijo na delo tudi v Jugoslavijo. Nekateri so bili prvi v Trstu. Ogledali so si tudi Opčine.

BERSALJERI V TRSTU. V ponedeljek se je v Trstu zaključil shod bersaljerjev, ki so prispeili v naše mesto iz vseh pokrajin iz Italije. Pri Sv. Justu so počastili spomin padlih. Po mi-

močdu po mestu so se zbrali na trgu Unità, kjer so prisotnostvali maši, ki jo jebral vojaški škof Pintoneo. Po dvodnevnem bivanju v Trstu so se odpeljali na vojaško pokopališče v Srednjem polju. Tamkajšnjem shodu je prisotvoval tudi predsednik italijanskega senata Merzgora s svojo sopogo. Ta se je odpravil tudi v Jamlje in na Dobreklo. Računajmo, da je bilo v Trstu okoli 30.000 bersaljerov.

VRNILI SO 50 BEGUNCEV. Tržaški »Piccolo« poroča, da je mednarodna komisija v Vidnu proučila položaj 64 beguncev iz Jugoslavije. Od teh je bilo 50 vrnjenih v Jugoslavijo.

ODBOR ZA PROUCEVANJE IN OBRAMBO TRŽAŠKEGA GOSPODARSTVA je imenoval člane starih podborbov, ki so bodo bavili s posameznimi gospodarskimi problemi. V podborbi za presto čono so: Cumbat, Bonetti, Harabaglia, Gentile in dr. Agnelotto; v odboru za ustanovitev dežele: Colotti, Gregoretto, Geppi, Pogassi, Stocca in Benussi.

DIVIDENNA ZELEZARNE »ILVA«. Družba Ilva-Alti formi e acciaierie d'Italia iz Genova, ki ima v Trstu železarno v Škednju, bo na občnem zboru 4. aprila predložila razdelilni dividende 7 % (28 lir za delnico) ter zvišanje delniške glavnice od 20 na 32 milijard lir.

»VULKANJA« NA POTI V NEW YORK. V ponedeljek je »Vulkanja« četrti odšla iz Trsta v New York. Vključila je 200 potnikov, tem se je v Benetkah pridružilo še 116 drugih. Vseh potnikov s Sredozemlja je bilo 1300. V New York prispel ladja 4. aprila.

„GOSPODARSTVO“

Izhaja vsak drugi petek. — UREDNIŠTVO in UBRAVA: Trst, Ulica Geppa 9, tel. 38-933 - CENA: posamezna številka lir 25. Za Jugoslavijo lira 15. — NAROCNINA: letna 600 lir, polletna 350 lir. Pošt. ček račun »Gospodarstvo« št. 11-9396; za Jugoslavijo letna 380 din, polletna 200 din; naroča se pri A.D.I.T.-u, DR. ZALOZBA SLOVENIJE, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-1; telex rač. pri Komunalni banki št. 60 KB-1-2-375 - CENE OGLASOV: za vsak m/m višine v širini enega stolpca 40 lir, za izmenstveno 60 lir. Odgov. urednik dr. Lojze Berce. Založnik: Založba »Gospodarstvo«.

Pogledi SGZ na tržaška gospodarstva vprašanja

Na o je tajnik Marij Kocjančič poročilo o delovanju združenja, iz tega posemamo naslednje glavne misli in podatke:

Zadnja leta preživlja tržaško gospodarstvo ostro krizo, ki se odraža na vseh področjih in ki jo obujajo vsi sloji tako je prav ob začetku tega leta nastala brezposelnost. O ostrini krize jasno govore tudi poročila veletrgovcev, trgovcev na drobno in raznih strok, lastnikov javnih obratov in ostalih sektorjev SGZ, ki so bila prebrana na posebnih posameznih sklopih združenja med občnim zborom. Veletrgovci so se zlasti pritoževali proti številnim protiprotežnim carinskimi določbam ter proti zavlačevanju izdajanja uvoznih in izvoznih dovoljenj.

Kriza male trgovine, obrti, malih in srednjih industrijskih podjetij je odsev solidnega in neurejenega splošnega gospodarskega položaja, iz katerega se ne kažejo jasne poti za ohlavo. To kriza mesta, ki so mu bile usodno prizane gospodarske vezi z zaledjem, nje ni moglo izkoristiti vseh potencialnih možnosti, a tudi mesta, ki ni preokrogkrat našlo razumevanja za svoje posebne potrebe. Ne gre samo za zgolj materialno krizo; ta je tudi rezultat vsega nezaupanja in občutka negotovosti.

Ključni temu vsa ta dejstva še ne gojore, da nima naše mesto v prihodnosti nobenih možnosti za rešitev, za ureditev svojega gospodarskega organizma za zdrav razvoj. Tako krajevni kot mednarodni politični položaj in z njim tesno povezano postopno reševanje gospodarskih vprašanj ponovno odpirata vrata za pozitivne poglavitne gospodarske dejavnosti, ki je vedno predvzajala glavno in življenjsko osnovo našega mesta — za pozitivne pomorstva in trgovine.

Danes že razpolagamo z nebatimi vsodobudnimi podatki v tem pogledu; se je lani p omet v tržaškem pristanu celotno mome povečal. To povečanje sicer ne predstavlja odločilnega znaka iz krize; struktura pristaniškega prometa je namreč ostala še vedno pogodna. Ker sestoji promet v pretežni večini iz masovnega blaga. Poleg tega še vedno ni prišlo do povečanja trgovinske v'oge pristanišča. Tudi pa tem področju so dane ugodne perspektive. Na št. londonski sporazum in zlasti ista mednarodno pomirjenje omogočata živahnejše stike z vsemi državami tržaškega naravnega zaledja.

Osnovni pogoji za razvoj tržaškega gospodarstva so odvisni od sposobnosti volje tržaških operaterjev, pa tudi od razumevanja, pomoči in reševanja konkretnih vprašanj s strani obvladavajočih organov. Predstavniki tržaških gospodarskih krogov so pogosto jasno in odločno zahtevali, da je treba Trstu omogočiti zdrav gospodarski razvoj, in temni ugotovili, da je Trst v sedanjih okoliščinah resnično revno področje, ki se nebelajba v vedno hujšo krizo, tudi če bi kot predstavniki pomembnega dela tržaških pridobitnikov večkrat izrazila svoje gledišče o osnovnih tržaških zahtevah, kakor po prosti co do deželni avtonomiji, po obnovitvi pomorstva, ureditvi rotacijske sklada in omogočitve še tesnejših vezi z zaledjem. To so osnovni pogoji za olrepitev tržaškega gospodarstva.

Te upravne tržaške zahteve žal do danes še niso našle plodnih tal ne samo zaradi nerazumevanja predstavnikov zaledja, temveč tudi v veliki meri zaradi poverjstnega ozračenja v Trstu. Na podlagi skušnje lahko ugotovimo, da ima pogled splošnih kot tudi podrobni konkretnih vprašanj glavno besedo tisti sloj krogi ljudj, ki pod plaščem dnevnih besed ščitijo predvsem svoje lastne koristi.

Tu je vzrok in tu lahko iščemo krivnico, za kaj ostaja vrsta vprašanj nerešena in zakaj celo pri upravnih postopkih naložimo na težave tudi takrat, ko upravni prečiakujeja vsa pomoč razumevanje. Naj navedemo samo

pritožbe uvoznikov in izvoznikov glede prezapletenih carinskih postopkov, ki so v bistvu nepotrebni in škodljivi. Nešteto je takšnih primerov ne samo v zunanji trgovini, temveč tudi v trgovini na drobno, v obrtništvu itd. V to vrsto spada tudi vsvojevstren režim nadzorstva, ki nima z gospodarskimi, zdravstvenimi in podobnimi vprašanji nobenega opravka. Omenili je treba tudi davčni pritiski, ki z vrtoglavo brzino raste iz leta v leto in spravlja v nevarnost številna sicer zdrava podjetja.

Prizadevanje uvoznikov in izvoznikov glede prezapletenih carinskih postopkov, ki so v bistvu nepotrebni in škodljivi. Nešteto je takšnih primerov ne samo v zunanji trgovini, temveč tudi v trgovini na drobno, v obrtništvu itd. V to vrsto spada tudi vsvojevstren režim nadzorstva, ki nima z gospodarskimi, zdravstvenimi in podobnimi vprašanji nobenega opravka. Omenili je treba tudi davčni pritiski, ki z vrtoglavo brzino raste iz leta v leto in spravlja v nevarnost številna sicer zdrava podjetja.

Pri vsem tem najdemo v tej senčni podobi upravnega sistema v zadnjem času nekatere svetlejšete poteze. Naj omenimo najprej spremembe pri Tržaški zbornici, ki govore o pozitivnem razvoju, čeprav so nezačetki, ker zbornica še vedno nezaodvoljivo odraža koristi celotnega tržaškega gospodarstva in predvsem ne vključuje predstavnikov slovenskega gospodarstva. Novi zakon o trgovinskih organi ne bodo več imenovali, temveč volili, bo dokončno uredil tudi to vprašanje. Že žanj pa z zaupanjem pričakujemo od zbornice zdravih pobud za rešitev raznih vprašanj.

ZA TESNEŠO POVEZAVO Z ZALEDJEM

Slovensko gospodarsko združenje se je v tem resnem tržaškem gospodarskem položaju z veliko vnamo lotilo proučevanja perei vprašanj. V ta namen je bilo sklicanih več sej predstavnikov raznih strok, na katerih so obravnavali perea vprašanja, ki se našajo neposredno na težave strok, a tudi na splošne gospodarske razmere. Na vseh teh sejah je bilo soglasno ugotovljeno, da je treba iskati izhod iz težavnega položaja zlasti v gospodarski povezavi Trsta z zaledjem.

Združenje se je vedno zavedalo tega dejstva ter je zaradi tega že v preteklosti vzpostavilo živahne stike s predstavništvii zalednih držav, med njimi z Avstrijo, Jugoslavijo, Madžarsko in CSR. Posebno pozornost je upravni odbor posvečal gospodarskim sporazumom med zavezniško vojško upravo, oziroma italijansko vlado z jugoslovanskimi predstavništvii za pospešitev trgovinske izmenjave med Trstom in neposrednih jugoslovanskim zaledjem. Združenje je je zavedalo, da bo od te izmenjave imelo znatne koristi celotno tržaško gospodarstvo in da bodo pojačene gospodarske vezi pospeševale blaginjo tukašnjega prebivalstva.

GOSPODARSKI SPORAZUMI Z JUGOSLAVIJO

Zaradi tega je SGZ pozdravilo gospodarske sporazume med Italijo in Jugoslavijo, sklenjene 1. aprila 1955 v Rimu, zlasti pa podpis posebnega sporazuma in jugoslovanskim obojestrani področji. Na žalost moramo vnovič ugotoviti, da se prav ta sporazum še vedno ne izvaja, čeprav nas loči le nekaj dni od obletnice njegovega svečanega podpisa in čeprav se ves ta čas izvaja podoben trgovinski sporazum o trgovinskem prometu na Gorškem območnem področju v obojestransko zadovoljstvo. SGZ je glede izvajanja tega sporazuma že večkrat posejevalo in naslovilo posebno vlogo na generalni komisariat ter na željo trgovinske zbornice podrobno obvestilo njeno predsedstvo o svojem gledišču. Pričakuemo, da bodo ti naši naporii končno vendar rodili pričakovani uspeh in da bo parlament ratificiral ta sporazum.

TO UPANJE POTRjuje tudi vest o sporazumih o ribolovu in podeljevanju kreditov, ki so bili nedavno podpisani v Beogradu in s katerimi so bile odstranjene še zadnje zapreke za pospešitev gospodarske sodelovanja tudi med našim področjem in jugoslovanskim gospodarstvom. Na vabilo tržaške trgo-

VRPASANJE ZBORNICE ZA POSPEŠEVANJE PROMETA MED TRSTOM IN JUGOSLAVIJO

V svojem pojasnilu nekemu članu, ki je postavil zadevno vprašanje, je tajnik združenja omenil, da je bilo združenje pobudnik ustanovitve te zbornice. Po njeni ustanovitvi pa so se pojavile nekatere težave, ker je bila skoraj v istem času v Trstu ustanovljena tudi delegacija Trgovinske zbornice za Jugoslavijo v Milanu. Prav zdaj se vodijo razgovori, da bi se obe organizaciji združili, tako da bi v Trstu obstajala avtonomna sekcija Italijansko-jugoslovanske zbornice v Milanu. Ta sekcija bi bila neodvisna in bi volila svoj odbor. Tržaška zbornica za pospeševanje prometa z Jugoslavijo šteje danes okoli 60 članov. Med temi so številna pomembna podjetja; po združitvi bi število članov nedvomno naraslo.

Med razpravo o delovanju združenja se je oglasilo več govornikov. Diskusija je bila nenavadno živahna. Eden izmed govornikov je predlagal, naj bi združenje izpopolnilo svoje inoimacijske službe z zbiranjem podatkov o razvoju trga doma in na tujem ter bi v ta namen vzdrževalo še bolj tesne stike s predstavništvii raznih držav, trgovinskih zbornic in sorodnih strokovnih ustanov. Nekj govornik je zlasti podčrtal optimistično potezo, ki jo kaže poročilo o delovanju združenja, v kolikor se po sporazumih z Jugoslavijo in splošnem pomirjenju v Evropi odpirajo tudi za tržaško gospodarstvo nove perspektive. Možno je tesnejše sodelovanje tudi z drugimi državami tržaškega zaledja. Treba je samo vztrajati in ne se dati zavleči po depresiji, ki postaja splošen pojav.

Beseda je nanesla tudi na list »Gospodarstvo«, v katerem ima Slovensko gospodarsko združenje svoj vestnik. V tej zvezi je govornik naglasil, da zasluži list več podpore s strani članov združenja v kakršni koli obliki. Člani so tudi predlagali, naj se združenje zavzame za prosto cono.

Med predlogi raznih govornikov je treba omeniti tudi predlog o ustanovitvi

A. BOLKO mr. ph.
Farmaceutski proizvodi in kemikalije
TRST - UL. TORREBIANCA 21/II
TELEFON 31-315

Priznana delavnica za popravilo vseh vrst tehnic
Rudolf Kaluža
TRST - ULICA VIDALI ŠTEV. 5
Lastna proizvodnja tehnic in reprezentanca avtomatičnih tehnic 90-162

JAZBAR STANISLAV
UVOZ-IZVOZ
vseh vrst blaga za stavbeništvo
VEZANE PLOŠČE VSEH VRST
T R S T
Urad in skladišče: Scalo legnami - Tel. št. 44-552

IN GITA NEI DINTORNI DI TRIESTE

Il periodo del trapasso tra l'inverno e la primavera non è certo il più adatto per intraprendere dei viaggi. Ci sono tante cose da vedere pure in questa stagione, ma bisogna andare lontano. Chi desidera cimentarsi sulla neve, prenda la treno verso le località dolomitiche o verso le Alpi Giulie. Chi preferisce invece la primavera, le grandi probabilità di intraprendere brevi escursioni. Le Alpi non sono lontane e le invitanti vallate dell'isontino, la Carniola superiore (Gorenjska), Abbazia, Pola e Rovigno si raggiungono facilmente. In breve tempo si arriva ai bagni di Ancarano e Portorose.

Attualmente non abbiamo ancora tanta scelta. Limitiamo quindi la nostra gita agli immediati dintorni di Trieste. Certamente molti di noi penseranno di contentare palmo a palmo questa regione, ma forse più di uno vi scoprirà qualcosa di nuovo e tutti avremo molte cose interessanti da vedere.

A ridosso di Trieste c'è il Carso triestino. A prima vista non ci sembra un gran che, con tutte quelle p'etre e con la sua scarsa vegetazione. Durante l'inverno vi soffia la bora, d'estate scarseggia l'acqua. Il periodo più favorevole alle escursioni in questi luoghi è al principio della primavera, quando la natura aspetta trepida il primo aereito primaverile e si riveste del suo verde maturo.

Verso sud si estende l'Istria con caratteristiche del tutto diverse. Tra l'on-

Non lontano da Divaccia ci sono altre due grotte, altrettanto puni interessanti da vedere, che però sono purtroppo preclusi alla maggioranza dei turisti: la Grotta di Divaccia e la Vilanica presso Lokve. Quest'ultima era molto frequentata nel XVIII. secolo e fu oscurata poi dalla fama delle grotte di Postumia e San Canziano.

Arrivando a Lipica, si va a visitare le scuderie che, nonostante le vicissitudini attraverso cui sono passate, sono tuttora efficientissime. Errete una prima volta nel 1590 dagli Habsburg per rifornire Vienna, e se assessero presto a fama mondiale. Infatti, con sapienti incroci si seppero ottenere razze sempre migliori, fino al notissimo »Lipizano«, che tutto il mondo conobbe ed apprezzò. Durante le guerre, le scuderie furono trasferite molte volte e perfino nella lontana Slavonia, ma sempre hanno fatto ritorno a Lipica, dove si trovano tuttora.

Arriviamo in breve a Sesana, stretta tra Tabor (Monrupino), che la guarda dalle rovine del suo castello medioevale e Planina. Si notano subito gli edifici biancheggianti del sanatorio e del complesso per la lavorazione del latte. Questo grande contratto con il verde del parco dalle piante esotiche e col vasto via vai sorto per il rimboschimento sul Carso. Se ci rimane ancora il tempo, possiamo visitare la »grotta« del terrano e cioè i dintorni di Tomadio, altrimenti facciamo direttamente ritorno a Trieste attraverso Opicina.

La Slovenia vi attende



ALBERGO «TRIGLAV», CAPODISTRIA

arredato modernamente con grande ristorante e terrazza sul mare; caffè; ballo, più di cento letti.

ALBERGO «TURIST, ISOLA ex Taverna

ristorante moderno, cucina buonissima, specialità istriane.

ALBERGO «DOM V PLANICI», RATECE - PLANICA (964 m)

dispone di 33 camere con acqua corrente calda e fredda, riscaldamento centrale. E' situato nelle vicinanze del trampolino di salto conosciuto in tutto il mondo, e della seggiovia. Dall'ultima stazione italiana Fusine e da Fusine Lagni 6 km; l'albergo si può raggiungere anche d'inverno in automobile.

ALBERGO «SABOTIN», NUOVA GORIZIA

TRŽNI PREGLED

Vestnik KMEČKE ZVEZE

SEDEŽ: TRST, ULICA FABIO FILZI ŠT. 10. TELEFON ŠT. 54-58

Tržaški trg

KAVA
TRST. Razmere na mednarodnem trgu s kavo so precej nejasne. Prekupčevalci so zelo previdni pri sklepanju kupcij ker so kvotacije nestalne in je nemogoče predvidevati njihov razvoj niti za najkrajšo dobo.

Na tržaškem tranzitnem trgu se je povpraševanje po kavi zelo zmanjšalo. Zaloge pripravljene kave so se prskale. Cene pripravljene kave fco prosta luka za 50 kg so naslednje: Rio 3 53-54 prostih dolarjev, odnosno 53 dolarjev v kliringu; Minas 2 53-54 prostih dolarjev, odnosno 50 dol. v kliringu; Rio 5 50-52 prostih dolarjev, odnosno 50 dol. v kliringu; Uganda 263 šil.; Kenya A 560-600 šil.; Tanganika A in AA 860-580 šil.; Kostarika HGA 620; Kostarika SHB 660-715 šilingov.

Cene že vkrpane kave, ali pripravljene za vkrpanje na viru proizvodnje fco tržaška prosta luka, so naslednje: Rio 5 49-51 prostih dolarjev ali 53 dol. v kliringu za 50 kg; Rio 3 52-53 dol., odnosno 58; Minas 52-53 odnosno 59 dol.; Kenya A 555-600 šil.; Kostarika HGA 600 do 625 šil.; vrsta SHB 660-710; Uganda w. & c. 258; Tanganika A in AA 545 do 570 šilingov.

Zadnje cene kave na viru proizvodnje so naslednje: **brasiljska kava**, v dolarjih za 50 kg fob: Rio N. Y. 3 48-50; Rio N. Y. 3 52; Santos Superior 70; Santos extra prime good to large bean 75; Victoria 5 good to large bean 46; **srednjeameriška kava**, v dolarjih za 50 kg fob: Haiti naravna XXX 55,75; Salvador naravna 68,50; Kostarika cif.; **arabska kava**, v šilingih za 50 kg cif.: Gimma 410; Moka Hodeidah I 450; **afriška kava**, v šilingih za cwt cif.: Uganda oprana in prečiščena 254; **indonezijska kava**, v holandskih florintih za 100 kg cif.: Bali robusta 10-12%, nečistoče 253.

Povprečne cene oceanarjne kave od uvoznika do grozista fco sklad šee prodajalca, v lirah za kg neto ponovno prečiščeno blago: **brasiljska** Rio N. Y. 5 1450, Rio N. Y. 3 1475; Santos Superior 1600; Santos extra prime good to large bean 1710; Victoria 5 good to large bean 1550; **srednjeameriška**: Haiti naravna XXX 1630; Sap Salvador 1740; Kostarika 1910; **arabska**: Gimma 1530; Moka Hodeidah I 1650; **afriška**: Uganda oprana in prečiščena 1275; **indonezijska**: Bali Robusta 10-12%, nečistoče 1265.

POPIR
TRST. Cene popra so zopet padle v prejšnjem tednu. Na evropskem trgu se je povpraševanje po popru zmanjšalo. Cene popra za cwt cif Trst so naslednje: Tellcherry proti vkrpanju v marcu, aprilu 265 šilingov; Malabar 257/6 šil.; Sarawak special 220 šil.; Sarawak faq 215 šil.; Sarawak beli 297/6 šil.; Malabar beli 300 šil.

Italijanski trg

Na italijanskem trgu z mehko pšenico so razmere normalne. Kvotacije trde pšenice so visoke in se še dvigujejo zaradi pomanjkanja tega pridelka ne samo na italijanskim, temveč tudi na mednarodnih tržiščih. Pridelke koruze je bil v letu 1955 manjši, kot so ga predvidevali. Po koruzi povprašujejo tudi živilnoredi zaradi pomanjkanja druge krme. Iz navedenih razlogov so cene koruze visoke. Negotovanje so razmere na trgu z oljuščenim in neoljuščenim rižem.

Tudi trg z mlečnimi izdelki in olivnim oljem je nestalen. Sedanja proizvodnja sira je prevelika, glede na povpraševanje potrošnikov. V sled sledega vremena v Južni Italiji so bili močno poškodovani oljčni nasadi, tako je verjetno da bo ta pridelke primanjkoval tudi prihodnje leto in da bodo cene olivnega olja tudi drugo leto visoke.

Na trgu z živino ni bilo v zadnjem tednu večjih izpremen. Tudi na trgu z debelimi prašiči je povpraševanje uravnoteženo s ponudbo. Cene vina so se v zadnjih dneh okrepile. Najpogoste spremembe cen so nastopile na trgu s sadjem in zelenjavo.

ZITARICE
MILAN. Cene za stot fco železniški vagon ali kamion: mehka pšenica fina 7500-7800, dobra 7100-7200; trda pšenica 8900-9500; moka iz mehke pšenice tipa »00« 10.000-10.600; krušna moka tipa »00« 9050-9300, tipa »1« 8750-8900, tipa »2« 7850-7900; moka za testenine 9900-10.100; pšenični zdrob tipa »00« 11.400-11.600, tipa »1« 10.900-11.100; otrobi 4350-4450; koruza fina 6900-6250, srednje vrste 5800 do 6000, navadna 5150-5250; inozemska koruza 5300-6500; koruzna moka boljše vrste 7800-8000, srednje vrste 6600-6800, navadna 6000-6200; rž 5600-5800; inozemski ječmen 4900-5350; oves 5900-6700; inozemski oves 5400-5500; proso 6200 do 7000; inozemsko proso 5800-6500.

Neoljuščen riž: Arborio 6900-7000; Vialone 6800-7000; R. B. 6600-6900; Rizzotto 6100-6400; Maratelli 6000-6200; P. 6 5900-6200; Roncolato 5700-6000.

Oljuščen riž: Arborio 14.200-15.000; Vialone 13.800-14.400; Camaroli 14.800-15.500; R. B. 12.700-13.100; Rizzotto 12.500 do 12.200; Maratelli 11.900-12.200; P. 6 11.600-11.800; Roncolato 11.600 do 11.800; Pierrrot 10.500-10.700; rž krajnje vrste 10.100-10.500; slabše vrste 9700 do 10.000.

ZIVINA

FORLI. Klavna živina, za stot žive teže: voli I. 26.000-32.000 lir, II. 14.000

do 17.000; krave in bikii I. 26-31.000; krave II. 14.000-17.500; junci in junice 33.000 do 35.500, II. 28.000-32.000; teletski I. 41-46.000, II. 30132.000.

Vprežna živina: vprežni volji 900-440 tisoč lir par; vprežne krave in krave za rejo 370-390.000 lir par; plemenski bikii 310-370.000 glava, mladi bikii 200-300.000 lir glava; molzne krave 100-200.000 lir glava. — Prašiči, cene za kg žive teže: debeli prašiči nad 200 kg 350-360 lir kg, pod 200 kg 300-340; prašiči za rejo 500-600, 25-40 kg teži 480-520; suhi prašiči 40-70 kg 400-480 70-100 kg 350-360; nad 100 kg 330-350; mlade plemenske svinje 350-400.

Ovce 130-230; kostrumi 210-240; jagnjeta 400-430.

KRMA

ROVIGO. Cene za stot seno 2400 do 2600; slama v razsutem stanju 350-400; stlačena slama 600-550; pšenični otrobi 4400-4500; koruzni otrobi 3400-3500.

OLJE

FIRENZE. Olivno olje extra do največ 1% kisline 1000-1100 lir kg; do največ 1,50% kisline 950-1000; do največ 2,50% kisline 920-950; do največ 4% kisline 900-920; dvakrat rafinirano tipa »A« 840-850, tipa »B« 710-720; semensko olje I. 435-445; olje iz zemeljskih lešnikov 450-455.

TREVISIO. Povprečne cene za stot fco grozist: olivno olje navadno 84-86.000; fino 90-92.000; fino 90-92.000, extra 94-96.000; semensko olje I. 44146.000 lir.

PERUTNINA

MILAN. Zivi piščanec extra 900-920, I. 800-880, II. 700-750; inozemski zivi piščanec 475-525; zaklani piščanci I. 1000 do 1050; inozemski zmrazjeni piščanci 550-550; žive kokoši 700-750, inozemske 570-580; zaklane kokoši 850-950; inozemske zmrazjene kokoši 550-700; zaklane pegatke 1100-1200; zaklani golobi 850 do 1000; zaklane pure 850-950; inozem-

ske zmrazjene pure 500-600; inozemski zmrazjeni purani 500-550; zaklane race 600-700; živi zajci 420-450; zaklani zajci s kožo 550-580, brez kože 580-620; sveža jagna I. 28-29 lir komad, navadna 26-27.

VINO

ASTI. Barbera 12-13 stop. 7310-8500 lir stot, 13-14 stop. 8610-9425; Grignolino extra 10.835-11.665; Freisa sladko 9200-9875; Nebbiolo 12.000-12.750; Malvazija črna 10.000-10.875; moskat 11.375 do 12.125; Vermout bel in črn 14.500 do 15.500.

VICENZA. Clinton 10-11 stop. 3900-4200 lir stot; črno vino krajnje vrste 10-11 stop. 4700-5100; belo vino krajnje proizvodnje 10-11 stop. 4700-5100; be. lo 11-12 stop. 5010-5600.

TREVISIO. Clinton 10-11 stop. 4600-5100 lir stot; Raboso Piave in Veronese 10-11 stop. 5600-6300; Merlot in Cabernet 11-12 stop. 7200-7800; belo vino z ravnine 10-11 stop. 6100-6600; belo vino z brd 10-11 stop. 6600-7200; belo z brd Valdobladiene 7600-8100.

KOZE

MILAN. Surove kože z repom fco prodajalca: krave do 4 kg 880-900; 3-6 kg 880-910; 6-8 kg 680-710; žrebata do 12 kg 320-340; konji 200-220; mežgi 140 do 150; osli 100-110; ovni 480-550; jagnjeta (z belo dlako) 770-820; jagnjeta (druga barve) 500-550; kozlički 26-31 kg 100 kg do 1400-1600, nad 31 kg 1600-1800; koze 820-870.

Suhe kože iz čezmorskih dežel, fco italijanski skladišče ponovno preletano: Cordova Sierra 350-360 kg; Buenos Aires 350-360; Capo 370-380; Capo osljene 275-285; Addis Abeba 280-345; kože iz Angleske Somalije 400-660.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO	21. 2.	7/3	22. 3.
Pšenica (stot. dol. za bušel)	219 1/4	218 1/4	226 1/2
Koruza (stot. dol. za bušel)	131 1/4	130 3/8	129 1/2
NEW YORK			
Baker (stot. dol. za funt)	50.—	53.—	55.—
Cin (stot. dol. za funt)	100,87	101.—	99,12
Svinec (stot. dol. za funt)	16.—	15,80	16.—
Cink (stot. dol. za funt)	12,50	13,50	13,50
Aluminij (stot. dol. za funt)	24,40	24,40	24,40
Nikelj (stot. dol. za funt)	64,60	64,50	64,50
Bombaž (stot. dol. za funt)	36,60	36,60	36,80
Zivo srebro dol. za steklenico	274.	270.	260.—
Kava (stot. dol. za funt Santos 2)	59,75	58,25	56,25

LONDON			
Baker (f. šter. za d. tono)	408 1/2	428.—	419.—
Cin (f. šter. za d. tono)	820	830.—	772 1/2
Cink (f. šter. za d. tono)	101 1/2	102.—	101.—
Svinec (f. šter. za d. tono)	121	122 1/2	120 3/4

SANTOS			
Kava Santos C (kruzejrov za 10 kg)	468	470,50	463,90

Zaostritev položaja na Bliznem vzhodu zaradi napetosti med Izraelom in arabskimi državami je vplivala tudi na cene surovin, zlasti barvastih kovin na mednarodnih trgih. Tako je baker zopet napredoval. Cene pšenice so še vedno visoke. To velja tudi g'ede kavčuka.

ZITARICE
Povpraševanje po pšenici je še vedno veliko. V Chicagu je cena v tednu od 16. marca napredovala od 221 3/8 na 223 3/4 stotinke dolarja za bušel proti izročitvi v marcu. Koruza je napredovala od 130 7/8 na 135 5/8 proti izročitvi v marcu. Ponovni skok cene pšenice pripisujejo popravku zakona o državni podpori za kmetijsko pridelke, ki ga je izglasoval ameriški senat v smislu, da bo država podpirala kmetovalce do paritete 100% na notranjem trgu, ko pojde za pšenico, namenjeno za prehrano.

SLADKOR, KAVA, KAKAO

Cena sladkorja je v New Yorku nekoliko postopila, in sicer od 3,35 na 3,33 stotinke dolarja za funt. Popuščenje cene sladkorja pripisujejo izročitvi v prosto trgovino 100.000 ton kubanskega sladkorja. — Cena kave je v New Yorku napredovala od 70 90 na 71,55 stotinke dolarja za funt proti izročitvi v marcu. To napredovanje spravljajo v zvezo z glasovi o nameravanem razvednotenju kruzežar. Ta vest je bila sicer uradno zanikana. Pridelbe na Kubi cenijo na 100.000 ton, to je 10.000 ton več kakor v letu 1955. Zadnja cenitev brasiljske pridelke se je zvišala od 17,7 na 20,3 milijona vreč (po 60 kg). Cene se kljub tem vestem drž. ker računajo na povečanje potrošnje. — Kakao je v New Yorku postupil od 23,50 na 23,15 stotinke dolarja za funt.

VLAKNA

Kljub napovedi ameriške vlade, da bo meseca avgusta postavila na trg 5 milijonov bal bombaža za izvoz, se je cena za krajše roke obdržala še vedno visoko in je v zadnjem tednu v New Yorku celo napredovala od 36,55 na 36,75 stotinke dolarja za funt. Čeže, da je to v zvezi s sletom ameriškega senata, naj se površina zasejana z bombažem v letih 1957 in 1958 omeji na 17,3 milijona akrov. V Aleksandriji je karnak proti izročitvi v marcu popu-

stil od 89,75 na 87,40 talarja za kamtar. Padla je tudi cena v Liverpoolu za ameriški middling, in sicer od 26,60 na 25,70 penija za funt proti izročitvi v marcu in aprilu. — Volna popuša, in sicer v New Yorku v tednu do 16. marca od 125 na 122,5 stotinke dolarja za funt za suint. Do konca marca ne bo Anglija več kupovala za svoje zaloge. V Londonu je cena za česano volno 64 SB napredovala od 104 na 105 penija za funt. V Franciji (Roubaix) je ostala cena neizpremenjena pri 1223 frankov za kilogram.

KAVČUK

Cena kavčuka je v New Yorku v tednu od 16. marca napredovala od 33,90 na 34,25 stotinke dolarja za funt proti izročitvi v marcu. V Londonu je vrsta RSS postopila od 28 3/4 na 28 1/4 penija za funt pri kup-u, od 29 na 28 5/8 pri prodajalcu. Po podatkih Mednarodne skupine za proučevanje trga s kavčukom je potrošnja naravnega gumija v januarju napredovala Svetovne zaloge so se zmanjšale na 855.000 ton, medtem ko se konec decembra znašale 885.000 ton.

KOVINE

Na trgu z bakrom v Londonu vladar še vedno napetost. Cena elektrolitičnega bakra je v tednu do 16. marca proraški takojšnji izročitvi napredovala od 425 na 428 funtov šterlingov za tono v New Yorku pa od 50,15 na 51,80 stotink dolarja za funt. Ciliska vlada še vedno prihranja na ameriška podjetja, ki izkoriščajo čiliske rudnike, naj povisajo izvozno ceno. Ameriški urad za mobilizacijo je odložil nakup 36.000 ton bakra v strateške namene do konca leta. Antimon Laredo je ostal neizpremenjen pri 33 stotinkah dolarja za funt, lito železo pri 59 dolarjev za tono, Buffalopri 59, staro železo pri 47,83 dolarja za tono; živo srebro je nazadovalo od 271-275 na 264-267 dolarjev za steklenico. V Londonu kakor tudi v New Yorku je cink ohranil svoje postojanje. Ameriška podjetja menijo, da bodo svetovne zaloge niklja letos večje kakor lamsko leto, vendar ne bodo ustrezale povpraševanju. Cene barvastih kovin v Zahodni Nemčiji 16. marca: elektrolitični baker 506,75-513,75; svinec v kablilih 146-147; aluminij 240-242 DM za 100 kilogramov.

Še nekaj o škropljenju sadnega drevja

V pregledu škropljenja sadnega drevja za vse leto smo pisali o rokih in raznih sredstvih, ki jih uporabljamo v borbi proti boleznim in zajedavcem. Danes bomo izpogovorili o boleznih in škodljivcih.

Škodljivci in bolezni, ki nastopajo na hruskah in jablanah so več ali manj isti in nastopajo več ali manj v istem razdobju. Najvažnejši škodljivci so: gljogov belin, prstančar, zlaortika, jabolčni zavijak, jabolčni cvetočar, jabolčni molj, razne listne uši in bolšice. Med boleznimi, ki razasajo posebno v vlažnih letih, naj navedemo posebno škrlup, moniljo rje in v vlažnih letih pa jabolčno plesen.

Jabolčni cvetočar, prezim v razpokah lubja v obliki odraslega hrušca. Meseca marca, naključna zaprte cvetne brste in njegova samica letne jajčeca v same cvetne organe. Iz teh jajčec se razvijejo male gosence, ki izro cvete. Proti njemu škropimo v prvi polovici marca s preparati DDT 0,2% (200 g na 100 litrov vode). Belo plevajo s pripravami Citox 50 do 200-250 g na 100 litrov vode. Glogovca belina, prstančarja in zlatorok uničujemo z zimskim škropljenjem; njihove gosence pa z arzenatnimi škropili, kadarkoli se le te pojavijo.

Drugi zelo važen škodljivec, ki povzroča črvičast plodov je **jabolčni zavijak**. Ta prezimil pod lubjem in v drugih skrivališčih. Spomladi, in sicer meseca maja se pojavijo metulji in poletavajo do julija. V tem času odlagajo samice jajčeca v mlade plodice in na vejice. Drugi rod metuljev se pojavi od srede julija do septembra. Pozimi uničujemo prezimujoče gosence s čiščenjem sadovnjakov in z zimskim škropljenjem. Gosence, ki napadajo plodove uničimo, s škropljenjem z arzenati. Na 100 litrov vode damo 400 g sivinega apna ali apnenega arzenata. Napadene plodove, v katerih so gosence, pobereemo in sežemo, da hkrati s plodovi uničimo tudi škodljivca, kateri bi se sicer razvil in nam dal metulje drugega pokolenja. Če se poleg tega škodljivca pojavi hkrati tudi škrlup, izvedemo kombinirano škropljenje z bordsko brozgo, kateri dodamo zgoraj omenjeno količino sivinega apnenega arzenata.

Listne ušice. Dostikrat opazimo zgrbančene liste tako na jablanah kot na hruskah. Posebno pogost je ta pojav na jabolčnih in hruskovih divjakih. Če pogledamo pod te liste, opazimo nebroj malih zelenih ušic, ki sesajo rastlinske sokove in s tem slabijo rastno moč drevesa. Proti tem živalcem ni težko se boriti. Večkratno škropljenje z DDT ali z nikotinskim preparati ali z drugimi novejšimi sredstvi za borbo proti ušicam popolnoma uniči tega škodljivca.

Ne smemo pozabiti na **jabolčnega molja**. Pri nas sicer nisemo še videli za tega škodljivca značilno gosenično gnezdo. Gosenci živijo v velikih zapredkih, ki so popolnoma enaki gnezdom borovoga prela. V teh gnezdih gosence rjo listje in kadar jim zmanjka hrane, si napravijo novo gnezdo na drugi veji. V kratkem času nam lahko popolnoma olkeštijo listje. Uničujemo jih tako, da gnezda pobereemo in zažemo. Jajčeca uničimo z zimskim škropljenjem. V času vegetacije škropimo z arzenati in to pred in po cvetenju.

Med boleznimi, ki najpogosteje napadajo jablane in hruške prištevamo škrlup, moniljo in jabolčano plesen. **Škrlup**. Škrlupasto sadje spoznamo po rjavih in pozneje po črnatih krastih, ki se pojavijo na krožni plodov. Tudi listi so poškodovani zaradi napada te glivice. Krastavi plodovi izgubijo na tržni vrednosti. Tudi škoda, ki nastane zaradi napada na liste, ni majhna. Ne smemo pozabiti, da so listi pri rastlini to, kar so pljuča pri živali. Zimsko škropljenje z bakreno apnenno brozgo (Bordsko brozgo) uniči prezimujoče trosce. Poletno škropljenje pa prepreči okužbo ker uniči kallecetrese. Po potrebi, od aprila pa do konca vegetacije, se izvaja škropljenje z Ditanom (250 g na 100 litrov vode) ali Ramedom (200-250 g) ali Cosanom (300-400 g). Napadene plodove uničimo, da se iz njih bolezen ne širi na ostale dele rastline. Isto napravimo s plodovi, katere je napadla monilija. Napad boleznim opazimo na plodu, ki porjav in gnije, na tej gnolbi se pa pojavijo plodilna telesa glive v obliki brbončice, ki so postavljene v več kolobarjih. Proti tej bolezni izvedemo zimsko škropljenje, ko se začne razvoj rastlin, ter škropimo z bakrenimi sredstvi v običajnih koncentracijah. Ti dve bolezni se pojavita, ko je vlažno in toplo leto.

V sušni dobi nam dela pregledave **jabolčno plesen**, ki napada zelene dele rastline. Po dobro izvedenem zimskem škropljenju je napad vseh boleznih blažji; tudi ta bolezen nam toliko moti. Ne smemo se pa zadovoljiti s tem delnim uspehom. Če opazimo na mladih vejicah neke vrste pepel, jih odstranimo in zažemo. Ta pepel predstavlja prezimujoče organe pepelaste plesni. Če v poletnem času opazimo pepelasto prevleko na listih, na plodovih ali na mladih vejicah, moramo takoj izvesti škropljenje z žveplenno apnenno brozgo (2%) ali s pripravami z žveplanim evanom ali dodatno bordsko brozgo koloidno žveplo (zolfo bagabite) 100-150 g na 100 litrov vode ali brozge. Najbolj gospodarsko je

škropiti kombinirano s tem, da škropimo mešamo. Tako ogromno prištedimo na času in delovni sili.

SKODLJIVCI NA SLIVAH ČESNJAH IN BRESKVAH

Nič manj važni niso za nas bolezni in škodljivci, ki nastopajo na slivah, česnjah in breskvah. Na breskvah sta nam posebno znani **ble pesen** in **listna krodavost**, med škodljivci pa najpogosteje opazimo listne uši. Tudi pri napadu listnih ušij se listi krodajo, vendar je to krodanje različno kot pri glivičnih boleznih. Pri glivičnem napadu go listi nabuhli in obledeli. Proti tej bolezni škropimo s 3-5% bordsko brozgo. Krodavost, ki nastane zaradi napada listnih ušij, pobijamo z uničevanjem napadalec in sicer s škropljenjem rastlin z DDT ali »Lindanom« ali z ECE (hek-aklorciklohexanovimi) preparati v koncentraciji 0,2% (200 g na 100 litrov vode). Belo plevajo, ki kaže iste znake kot jabolčano plesen, uničimo z žveplanim preparati.

Česnjeva napada zlasti česnjeva muha, ki si izbere prav pozne vrste, katere imajo večje tržno vrednost. Proti njej škropimo s preparati DDT v začetku maja ali ko opazimo največji let mušic. Da ugotovimo prvi pojav muh obesimo vabe iz 2% amonijevog stearata v krovnih dreves. Te privabijo muhe in jih usmrtoje. Če česnje ne dozore dovolj hitro, ponovimo škropljenje po 10 dneh. Česnjeva muha je precej podobna navadni, le da ima na zadku dolgo leglo za odlaganje jajčec. Med prezimnimi krili ima tudi prečne proge na hrbtici strani pa rumeno trikotno liso. Tudi mali zimski pedic dela na česnjah veliko škodo. Njegova gosenična obreda liste in koščice plodov. Ko nastopajo prvi senški mrzavci (oktobra, vembra) splezajo plojone satimo na drevo, da bi tam odležale jajčeca. Te samice polvirajo v lepljive pasove, katere prevlečemo na debela že v mesecu oktobru. Te pasove snamemo ob novem letu. To delo še

opazimo v Brijuni, ki jih lahko prav dobro živelo od kmetijskih pridelkov, če bi v Steverjanu ne obstajalo že davno prejšnje kolonstvo ali polovinarstvo. Menda, je to edinstven primer med Slovence. Kolonjskih je od celokupnih 140 kmečkih družin kar 72. Zanimivo je, da ima samo baronica Iacco kar 36 polovinarjev. Potreba po ukinitvi kolonstva je nujna. Gospodarsko škoda, ki jo zaradi tega polovinarja trpijo koloni, je nemogoče preceniti. Lastniki zemlje so namreč zelo konservativni in zato tudi proti vsakemu napredku. Ker se obdelovanje njihovih zemljišč vsi pretežno brez strojev, je proizvodnja na najnižji stopnji.

Steverski kmetje zaslužio največ s prodajo vina, ki ga pridelajo v obliči. N.majo pa na splošno temu primernih klet, ki so nujno potrebne, da se vino lahko ohrani zdravo. Oblasti v jugoslovanskem delu Brd so pričele z gradnjo večke zarušne kleti v Dobroven, ki bo zadostala za potrebe celotnih jugoslovanskih Brd. Tudi v Steverjanu je nujno, da se v kolonstvu uvede zarušna klet, ki bi zadostala za krajnje potrebe. V ta namen bi se moralo osredovati domača vinarska družega. Vendar je svobodnih kmetov premalo, da bi v nobenih zmogli to težko breme. Koloni se ne morejo večiniti, ker so vezani na gospodarja. Vina za Steverjanu je mogoče odpraviti edino, ako se odpravi kolonstvo. Odkod o ukinitvi bi pa morala izdati vlada s posebnim zakonom. Naši koloni zamenjajmo kakaj na ta zakon že leta in leta in tudi ne kaže, da bi se zadeva kaj kmalu uredila. Vlada namreč ne kaže nobene volje, da bi to vprašanje rešila v okviru agrarne reforme. Edina možnost je dana v tem, da se gosposka zemlja odkupi. Toda kaj imnjetje vzamejo denar? To bi bilo mogoče izvesti edino, ako bi jim država omogočila, da pri specializiranih vodnih narjame posojilo po nizkih obrestih na daljši odplačni rok. V avstrijskih časih so davali za pospeševanje kmetijstva celo brezobrestna posojila. Kakor rečeno, se naši kmetje